

INFORMACJE

Zarządu Głównego PTTK

NR 3

WARSZAWA, CZERWIEC 1997

Do użytku wewnętrznego.

● Wizyta Ojca Świętego

Jan Paweł II znowu w Ojczyźnie! Nowa pielgrzymka Papieża do Polski stała się prawdziwie ogromnym przeżyciem dla całego społeczeństwa. Jej przebieg niewątpliwie można i należy ocenić jako wydarzenie historyczne, którego reperkusje (i te przewidywane, i te narazie jeszcze nie znane), pojmowane zarówno w wymiarze duchowym, jak i praktycznym, także jednostkowym i społecznym, będą nader poważne.

Nauczania papieskiego słuchały miliony ludzi. Tu nie miejsce, by podnosić jego religijne i moralne aspekty, warto wszelako na tych łamach zwrócić uwagę, iż Ojciec Święty po wielokroć nawiązywał w swoich wypowiedziach do historii Polski i do piękna kraju ojczystego, a więc do tych wartości, które są treścią krajoznawstwa i turystyki realizowanych w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym. - Że ks. Karol Wojtyła identyfikował się z tymi celami, poświadcza dowodnie jego członkostwo w naszym Towarzystwie i to nie tylko honorowe, przyznane Mu już po wyborze na papieża, ale także, a raczej przede wszystkim, to wieloletnie, wcześniejsze, zwyczajne w Kole Grodzkim PTTK w Krakowie.

Owym krajoznawczo-turystycznym sentymentom Jan Paweł II dawał wyraz na szlaku swojego pielgrzymowania wszędzie, ale zwłaszcza podczas pobytu w górach i u ich podnóży. Nie inaczej też było w Krośnie, ostatnim etapie Jego apostolskiej wędrówki, gdzie Papież sprawował ofiarę eucharystyczną i dokonał kanonizacji błogosławionego Jana z Dukli. Wobec ogromnej rzeszy wiernych, którzy w trudzie i znoju, ale z jakąś niebywałą pogodą, ciągnęli z całej południowo-wschodniej Polski (choć nie tylko stamtąd, także z innych regionów, i również z zagranicy) na krośnieńskie lotnisko, Ojciec Święty powiedział, spoglądając na dobrze widoczne tego dnia wzniesienia Beskidu Niskiego:

„Te góry i to miasto (mówił o Dukli) są mi dobrze znane z dawnych lat. Wędrowałem tędy wielokrotnie albo w stronę Bieszczad, albo też w kierunku przeciwnym, od Bieszczad poprzez Beskid Niski, aż do Krynicy. Mogłem poznać tutejszych ludzi, uprzejmich i gościnnych, choć czasem zdziwionych gromadą młodzieży wędrującej z ciężkimi plecakami po ich górach”.

W uroczystościach w Krośnie, na zaproszenie Metropolity Przemyskiego Arcybiskupa Józefa Michalika, wziął udział Honorowy Członek PTTK ks. dr Jerzy Pawlik oraz oficjalna delegacja Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego: Wiceprezes Zarządu Głównego PTTK Janusz Zdebski, Sekretarz ZG PTTK ds. programowych Anna Becker-Kulińska oraz niżej podpisany. Uczestnictwo w krośnieńskim nabożeństwie było dla nas wszystkich bardzo wielkim przeżyciem!

Wiesław A. Wójcik

UCHWAŁA NR 7
Głównego Sądu Koleżeńskiego PTTK
z dnia 17 maja 1997 r.
(interpretacyjna)

w sprawie: interpretacji art. 22 ust.1 Statutu PTTK w odniesieniu do art. 33, 34 i 35 Statutu PTTK

Na podstawie art. 43 ust. 1 pkt. 1 Statutu PTTK oraz § 5 ust. 2 pkt. 1 Regulaminu GSK, Główny Sąd Koleżeński PTTK na posiedzeniu plenarnym uznał, że:

§ 1

Kadencja fachowych organów doradczych Zarządu Głównego PTTK tj. komisji stałych oraz innych komisji, rad i zespołów, o których mowa w art. 33 Statutu PTTK, upływa z kadencją Zarządu Głównego.

Z uzasadnienia

”Sprawa kadencyjności komisji, o których mowa w art. 33 Statutu PTTK nie została uregulowana w sposób wyraźny. Wniosek o kadencyjności Komisji wyprowadzić można z art. 33 ust. 1 Statutu PTTK określającego komisje jako fachowe organy Zarządu Głównego. Skoro Zarząd Główny działa w okresie 4 -letniej Kadencji (art.22 ust.1 Statutu PTTK) przyjąć należy - wobec braku odmiennych postanowień Statutu, że kadencja statutowych organów jakimi są komisje wygasa z upływem kadencji Zarządu Głównego PTTK. Oznacza to, że komisje uprawnione są do prowadzenia swojej działalności statutowej, o której mowa w art. 34 Statutu PTTK do końca kadencji...”

GŁÓWNY SĄD KOLEŻEŃSKI

POLSKA AGENCJA PROMOCJI TURYSTYKI

uprzejmie informuje, że

w trakcie Targów „TT Warsaw Tour + Travel'97”
będzie odbywać się

X POLSKA GIEŁDA TURYSTYCZNA

WARSZAWA

25-26 września 1997

Pałac Kultury i Nauki

GIEŁDY prowadzone systemem <WORKSHOP> są przeznaczone dla specjalistów z branży turystycznej. Pozwalają na optymalizację harmonogramu spotkań.

ZAPRASZAMY FIRMY POLSKIE I ZAGRANICZNE

Serdeczenie zapraszamy !

- ☛ Właściciele bazy noclegowej
- ☛ Biura podróży i touroperatorów
- ☛ Przewoźników
- ☛ Wystawców na targach „TT Warsaw Tour + Travel'97”
- ☛ Firmy i instytucje obsługujące branżę turystyczną

Bliższych informacji udziela:
Polska Agencja Promocji Turystyki (PAPT)
ul. Mazowiecka 9, 00-052 Warszawa
tel. (0-22) 826-65-43, 826-64-48, fax 826-62-04

Uchwała Nr 8
Głównego Sądu Koleżeńskiego PTTK
z dnia 17 maja 1997 r.

w sprawie: zmian do Regulaminu GSK PTTK

Na podstawie art. 47 Statutu PTTK, § 73 oraz § 5 ust.2 pkt.4 Regulaminu GSK, Główny Sąd Koleżeński PTTK postanawia:

W Regulaminie Głównego Sądu Koleżeńskiego Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały Głównego Sądu Koleżeńskiego PTTK z dnia 23 listopada 1990 r. w prawie przyjęcia regulaminów sądów koleżeńskich PTTK, zmienionego uchwałą Nr 6 GSK z dnia 2 grudnia 1995 r., wprowadzić następujące zmiany:

§ 1

W § 17 po ust. 6 Regulaminu GSK dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

- „ 7. W przypadku, gdy po wszczęciu postępowania przed Sądem Koleżeńskim PTTK obwiniony utracił członkostwo na skutek dobrowolnego wystąpienia lub skreślenia z listy członków na skutek zalegania w opłacaniu składek członkowskich za okres dłuższy niż 12 miesięcy zespół orzekający umarza postępowanie.”
- „8. W wypadku cofnięcia wniosku o ukaranie w sprawie honorowej zespół orzekający umarza postępowanie. Orzeczenie przesyła się obwinionemu, który w terminie 14 dni od daty otrzymania postanowienia o umorzeniu postępowania może złożyć wniosek o rozpoznanie sprawy. W takim przypadku zespół orzekający uchyla postanowienie o umorzeniu postępowania i po rozpoznaniu sprawy wydaje stosowne orzeczenie”.

GŁÓWNY SĄD KOLEŻEŃSKI

● Z PRAC GKR ●

- 24 marca 1997 r. Prezydium GKR zapoznało się z działalnością i wynikami Spółki Schroniska i Hotele PTTK "Karpaty" w Nowym Sączu;
- oraz oceniło skutki ekonomiczne sprzedaży majątku PTTK w XIII Kadencji.

Sekretarz GKR

/-/ Maria Balcerzak /

• Z PRAC PREZYDIUM ZG PTTK •

Uchwała Nr 112 / 97

Prezydium Zarządu Głównego PTTK z dnia 25.04.1997 r
w sprawie zatwierdzenia odznaki turystycznej „Szlakiem Aleksandra
Janowskiego”.

Zgodnie z art. 9 pkt 7 Statutu PTTK oraz w związku z przypadającą w bieżącym roku 90 rocznicą pierwszej wycieczki Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, Prezydium Zarządu Głównego PTTK na wniosek Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK ustanawia odznakę turystyczną „Szlakiem Aleksandra Janowskiego”.

Prezydium ZG PTTK.

REGULAMIN ODZNAKI TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZEJ

"SZLAKIEM ALEKSANDRA JANOWSKIEGO"

1. Odznakę mogą zdobywać wszyscy turyści, którzy ukończyli 10 lat niezależnie od uprawianej turystyki.
2. Odznaka jest jednostopniowa i zdobywanie jej nie podlega ograniczeniom czasowym.
3. Odznakę można zdobywać na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (oraz na terenach historycznie z nią związanych).
4. Warunkiem zdobycia odznaki jest odbycie conajmniej pięciu wycieczek w dowolnej dyscyplinie turystycznej i uzyskanie 50 pkt. za zwiedzanie miejscowości wybranych z wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do Regulaminu Odznaki,
5. Ze względu na szczególnie symboliczny związek z postacią Aleksandra Janowskiego, premię w wysokości 20 pkt. przyznaje się za zwiedzanie ruin zamku w Ogrodzieńcu i za wycieczkę przez Kampinoski Park Narodowy do kamienia z tablicą pamiątkową we wsi Stara Dąbrowa.
6. Przy zdobywaniu odznaki obowiązują potwierdzenia terenowe.
7. Odznakę przyznają wszystkie ogniwa turystyki pieszej PTTK posiadające uprawnienia weryfikacji OTP.
8. Wycieczki odbyte przez ubiegających się o odznakę "Szlakiem Aleksandra Janowskiego", mogą być jednocześnie zaliczane na inne odznaki turystyczne PTTK.

9. Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK zastrzega sobie prawo ostatecznej interpretacji niniejszego regulaminu.

Uwaga: Odznakę "Szlakiem Aleksandra Janowskiego" rozprawdza Zarząd Oddziału PTTK w Gdańsku, ul. Długa 45, 80 - 827 Gdańsk, tel. (058) 31 - 13 - 43 lub tel./ faks 31 - 60 - 96.

WYKAZ MIEJSCOWOŚCI FUNKTOWANYCH DO regulaminu odznaki "SZLAKIEM ALEKSANDRA JANOWSKIEGO".

<u>woj. białkopodlaskie</u> 10 pkt. - Biała Podlaska, Kodeń 5 pkt. - Janów Podl., Międzyrzec Podlaski, Radzyń Podlaski	<u>woj. gorzowskie</u> 10 pkt. - Gorzów, Myślibórz 5 pkt. - Barlinek, Choszczno, Drawno, Międzychód, Międzyrzecz, Osno Lubuskie, Recz, StrzeIce Krajeńskie.	<u>woj. krośnieńskie</u> 15 pkt. - Biecz 10 pkt. - Krosno, Sanok 5 pkt. - Brzozów, Dukla, Jasło, Lesko, Zagórz
<u>woj. białostockie</u> 15 pkt. - Białystok 10 pkt. - Bielsk Podl., Drohiczyn, Tykocin 5 pkt. - Choroszcz, Siemiatycze, Supraśl	<u>woj. jeleniogórskie</u> 10 pkt. - Bolesławiec, Jelenia Góra, Lwówek Sl., Bogatynia, Bolków, Chełmsko Sl., Cieplice Sl., Gryfów, Kamienna Góra, Krzeszów, Lubań, Lubawka, Lubomierz, Siedlęcin, Swierzawa, Wleń	<u>woj. legnickie</u> 15 pkt. - Legnica 10 pkt. - Głogów, Złotoryja 5 pkt. - Chojnów, Jawor, Lubin Legnicki, Prochowice
<u>woj. bielskie</u> 15 pkt. - Cieszyn 10 pkt. - Bielsko-Biała, Oświęcim, Istebna, Kalwaria Zebrzydowska, Kęty, Koniaków, Lanckorona, Skoczów, Sucha Beskidzka, Wadowice, Zator, Żywiec.	<u>woj. kaliskie</u> 15 pkt. - Kalisz 10 pkt. - Krotoszyn 5 pkt. - Jarocin, Kępno, Koźmin, Ostrów Wlkp., Ostrzeszów, Sulmierzyce, Syców, Zduny Wlkp.	<u>woj. leszczyńskie</u> 10 pkt. - Gostyń, Leszno, Rydzyna, Wschowa 5 pkt. - Góra, Kościan, Przemęt, Włoszczowie
<u>woj. bydgoskie</u> 15 pkt. - Bydgoszcz 10 pkt. - Biskupin, Chojnice, Kruszwica, Strzelno 5 pkt. - Inowrocław, Kcynia, Koronowo, Mogilno, Nowe n. Wisłą, Świecie n. Wisłą, Trzemeszno, Żnin.	<u>woj. katowickie</u> 15 pkt. - Racibórz 10 pkt. - Gliwice, Katowice, Tarnowskie Góry 5 pkt. - Będzin, Bytom, Chorzów, Czeladź, Mikołów, Mysłowice, Olkusz, Pszczyna, Pyskowice, Rybnik, Siewierz, Sławków, Sosnowiec, Toszek, Tychy, Wodzisław, Zabrze, Jastrzębie.	<u>woj. lubelskie</u> 20 pkt. - Lublin 15 pkt. - Kazimierz Dolny 5 pkt. - Janowiec, Kock, Kraśn. Lubartów, Łęczna, Nałęczów, Opole Lub.
<u>woj. chełmskie</u> 15 pkt. - Chełm Lubelski 10 pkt. - Włodawa 5 pkt. - Krasnystaw	<u>woj. kieleckie</u> 15 pkt. - Kielce, Szydłów 10 pkt. - Chęciny, Jędrzejów, Pińczów, Wiślica 5 pkt. - Bodzentyn, Busko, Chmielnik, Końskie, Miechów, Nowy Korczyn, Ostrowiec Sw. Sancygniów, Wąchock	<u>woj. łonżyńskie</u> 10 pkt. - Ciechanowiec, Łomża 5 pkt. - Nowogród n. Narwią, Wizna
<u>woj. ciechanowskie</u> 15 pkt. - Ciechanów, Pułtusk 5 pkt. - Działdowo	<u>woj. konińskie</u> 10 pkt. - Konin, Koło, Pyzdzy 5 pkt. - Kazimierz Biskupi, Słupca, Turek, Uniejów	<u>woj. łódzkie (miejskie)</u> 15 pkt. - Łódź 5 pkt. - Pabianice, Zgierz
<u>woj. częstochowskie</u> 15 pkt. - Częstochowa 5 pkt. - Kłobuck, Lubliniec, Olesno, Woźniki	<u>woj. koszalińskie</u> 15 pkt. - Koszalin 10 pkt. - Darłowo, Kołobrzeg 5 pkt. - Białogard, Czaplunek, Darłowo, Połcz Zdrój, Sianów, Szczecinek.	<u>woj. nowosądeckie</u> 10 pkt. - Stary Sącz 5 pkt. - Gorlice, Krynica, Nowy Sącz, Nowy Targ, Poronin, Rabka, Zakopane, Zubrzyca
<u>woj. elbląskie</u> 15 pkt. - Elbląg, Frombork, Malbork 10 pkt. - Orneta, Pasłęk 5 pkt. - Dzierzgoń, Kwidzyn, Sztum, Waplewo Wielkie	<u>woj. krakowskie (miejskie)</u> 20 pkt. - Kraków 10 pkt. - Igołomia, Ojców, Wieliczka 5 pkt. - Alwernia, Dobczyce, Krzeszowice, Mogilany, Niepołomice	<u>woj. olsztyńskie</u> 15 pkt. - Olsztyn 10 pkt. - Grunwald, Lidzbark Warmi, ski, Reszel 5 pkt. - Barczewo, Dobre Miasto Kętrzyn, Lubawa, Morąg, Nidzica, Olsztynek, Szczytno
<u>woj. gdańskie</u> 20 pkt. - Gdańsk 15 pkt. - Gdynia 10 pkt. - Kartuzy, Pelplin 5 pkt. - Gniew, Hel, Puck, Skarszewy, Sopot, Starogard Gdański, Tczew, Wdzydze, Wejherowo, Wiele.	<u>woj. opolskie</u> 15 pkt. - Brzeg, Nysa, Opole, Paczków	

- 10 pkt.- Głogówek, Góra Sw. Anny, Namysłów, Otmuchów,
- 5 pkt.- Biała, Byczyna, Czarnowąsy, Głubczyce, Glucholazy, Grodków, Kietrz, Kluczbork, Koźle, Krapkowice, Lewin Brzeski, Niemońdin, Prószków, Prudnik, Strzelce Opolskie

woj. ostrołęckie

- 10 pkt.- Ostrołęka
- 5 pkt.- Myszyniec, Przasnysz

woj. pilskie

- 10 pkt.- Piła
- 5 pkt.- Chodzież, Czarnków, Jastrowice, Nadarzyce, Tuczno, Wałcz, Wągrowiec, Złotów

woj. piotrkowskie

- 15 pkt.- Piotrków Trybunalski
- 10 pkt.- Opoczno, Sulejów, Podklasztorze,
- 5 pkt.- Bełchatów, Inowódz, Radomsko, Tomaszów Mazowiecki, Witów

woj. płockie

- 15 pkt.- Łęczyca, Płock
- 5 pkt.- Czerwińsk, Gostynin, Oporów k. Kutna

woj. poznańskie

- 20 pkt.- Poznań
- 15 pkt.- Gniezno
- 10 pkt.- Giecz, Kórnik, Ostrów Lednicki Szamotuły
- 5 pkt.- Buk, Grodzisk Wlkp., Oborniki Wlkp., Rakoniewice, Sieraków, Sram, Sroda Wlkp., Września

woj. przemyskie

- 15 pkt.- Jarosław, Przemysł
- 5 pkt.- Bircza, Dubienko, Krasocin, Lubaczów, Pruchnik, Przeworsk

woj. radomskie

- 10 pkt.- Radom, Szydłowiec
- 5 pkt.- drzewica, Iłża, Kozienice, Nowe Miasto n. Pilicą, Przysucha, Warka, Zwolen

woj. rzeszowskie

- 15 pkt.- Rzeszów
- 10 pkt.- Łańcut
- 5 pkt.- Głódź Małopolski, Kolbuszowa, Leżajsk, Mielec

woj. siedleckie

- 15 pkt.- Siedlce
- 5 pkt.- Liw, Mordy, Węgrów

woj. sieradzkie

- 10 pkt.- Sieradz, Wieluń
- 5 pkt.- Łask, Poddębice, Warta, Złoczew.

woj. skierniewickie

- 15 pkt.- Łowicz
- 10 pkt.- Arkadia - Nieborów, Skierniewice
- 5 pkt.- Brzeziny, Radziejowice, Rawa Mazowiecka, Sochaczew, Żyrardów

woj. ślupskie

- 15 pkt.- Słupsk
- 5 pkt.- Bytów, Człuchów, Kluki, Lębork, Łeba, Sławno

woj. suwalskie

- 10 pkt.- Suwałki
- 5 pkt.- Elk, Giżycko, Sejny, Węgorzewo

woj. szczecińskie

- 20 pkt.- Szczecin
- 15 pkt.- Stargard Szczeciński
- 10 pkt.- Chojna, Kamień Pomorski
- 5 pkt.- Cedynia, Goleniów, Gryfice, Gryfino, Kolbacz, Lipiany, Maszewo, Mięszkowice, Moryń, Nowogard Szczeciński, Pyrzyce, Trzcianko Zdrój, Trzebiatów, Wolin

woj. tarnobrzeskie

- 15 pkt.- Sandomierz
- 10 pkt.- Baranów, Opatów
- 5 pkt.- Omielów, Janów Lubelski, Koprzywnica, Kurozwęki, Machów, Nisko, Staszów, Tarnobrzeg, Ulanów, Zawichost.

woj. tarnowskie

- 15 pkt.- Tarnów
- 5 pkt.- Bochnia, Ciężkowice, Lipnica Murowana, Wiśnicz Nowy, Wojnicz, Zakliczyn, Zalipie

woj. toruńskie

- 20 pkt.- Toruń
- 15 pkt.- Chełmno, Grudziądz
- 10 pkt.- Brodnica
- 5 pkt.- Chełmża, Golub - Dobrzyń, Nowe Miasto Lubawskie, Radzyń Chełmiński, Unisław

woj. wałbrzyskie

- 15 pkt.- Bystrzyca Kłodzka, Kłodzko, Swidnica
- 10 pkt.- Duszniki, Wałbrzych
- 5 pkt.- Bardo Śląskie, Dzierżoniów, Łądek Zdrój, Międzyzlesie, Niencza, Radków, Rogońnica, Strzegom, Ząbkowice, Ziębice

woj. warszawskie (stołeczne)

- 20 pkt.- Warszawa
- 5 pkt.- Góra Kalwaria

woj. wrocławskie

- 15 pkt.- Wrocławek
- 10 pkt.- Ciepochocinek

- 5 pkt.- Brześć Kujawski, Nieszawa, Radziejów Kujawski, Rypin

woj. wrocławskie

- 20 pkt.- Wrocław
- 10 pkt.- Oleśnica, Trzebnica
- 5 pkt.- Bierutów, Kąty Wrocławskie, Lubiąż, Milicz, Oława, Sobótka, Strzelin, Sroda Śląska, Wołów.

woj. zamojskie

- 15 pkt.- Zamość
- 5 pkt.- Hrubieszów, Szczeczeszyn, Tomaszów Lubelski, Zwierzyniec

woj. zielonogórskie

- 15 pkt.- Kozuchów, Zielona Góra
- 10 pkt.- Bytom Odrzański, Łagów Lubuski Żagań
- 5 pkt.- Lubsko, Nowa Sól, Sulechów, Szprotawa, Swiebodzin, Wolsztyn, Zbąszyń, Żary.

W 90 LECIE

W 90 LECIE

W 90 LECIE

Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 25. 04. 1997 roku
w sprawie powołania

ODDZIAŁU PRZEWODNICKIEGO P T T K
w M A L B O R K U

Na podstawie art. 31 ust. 2 pkt. 9 oraz w związku z art. 48 STATUTU PTTK - Prezydium ZG PTTK rozpatrując wniosek i dokumentację zjazdu założycielskiego w/w oddziału, który odbył się 04 kwietnia 1997 roku, postanawia:

p o w o ł a ć ODDZIAŁ PRZEWODNICKI PTTK
w M A L B O R K U

i

z a t w i e r d z i ć Statut Oddziału uchwalony przez
zjazd założycielski Oddziału
z dnia 04. 04. 1997r.

Niniejsza uchwała wydaje się celem przedłożenia do Sadu Wojewódzkiego w Elblągu - I Wydział Cywilny i Rejestrowy przy rejestracji oddziału.-

PREZYDIUM
ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

KAROL
MÓRAWSKI

WARSZAWSKIE
JUBAICA
PRZEWODNIK

Wydawnictwo PTTK „Kraj” Sp. z o.o.
00-950 Warszawa ul. Senatorska 11, skr. poczt. 121, tel. 826-16-91

Wydawnictwo PTTK „Kraj”

PAWEŁ PAWLACZYK
DARIUSZ ŁUKASZEWSKI

DRAWA
przez
DRAWIEŃSKI PARK NARODOWY
KAJAKOWY PRZEWODNIK PRZYRODNICZY

WYDAWNICTWO PTTK „KRAJ”
WARSZAWA 1997

ZARZĄDZENIE nr 3 / 97

Sekretarza Generalnego ZG PTTK z dnia 25.04.97r. w sprawie uprawiania pletwonurkowania w PTTK

§1

1. Zarządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymogi i kwalifikacje osób uprawiających pletwonurkowanie oraz sposób uzyskiwania tych kwalifikacji,
- 2) stopnie i uprawnienia pletwonurków i instruktorów pletwonurkowania
- 3) zasady nadawania , zawieszania i cofania uprawnień pletwonurków i instruktorów pletwonurkowania,
- 4) zasady bezpieczeństwa przy uprawianiu pletwonurkowania.

2. Przepisy Zarządzenia stosują się do Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK, jednostek organizacyjnych PTTK oraz klubów i innych jednostek afiliowanych przy KDP ZG PTTK prowadzących działalność pletwonurkową w formie:

- a) rekreacji ruchowej
- b) sportu wyczynowego

§2

1. Działalność pletwonurkowa w zakresie rekreacji ruchowej i sportu wyczynowego w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym realizowana jest przez Komisję Działalności Podwodnej ZG PTTK i jednostki organizacyjne PTTK w oparciu o założenia szkoleniowo-programowe Światowej Konfederacji Działalności Podwodnej (CMAS) z siedzibą w Rzymie. . .
2. Stowarzyszenia kultury fizycznej, kluby sportowe i inne jednostki organizacyjne nie należące do Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego a uprawiające w pletwonurkowanie w zakresie rekreacji mogą się afiliować przy Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK przyjmując określony niniejszym zarządzeniem system kwalifikacji i uprawnień pletwonurkowych oraz zasady bezpieczeństwa.

§3

1. Pletwonurkowanie rekreacyjne i sportowe z użyciem powietrza (21% O₂) może być uprawiane w klubach PTTK i afiliowanych wyłącznie przez osoby posiadające następujące stopnie kwalifikacyjne:

Pletwonurek Młodzieżowy

Pletwonurek KDP/CMAS* (Pletwonurek III stopnia)^(*)

Pletwonurek KDP/CMAS** (Pletwonurek II stopnia)

Pletwonurek KDP/CMAS*** (Pletwonurek I stopnia)

Płetwonurek KDP/CMAS****

Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS*

Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS** (*Instruktor Płetwonurkowania*)

Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS*** (*Instruktor Płetw.
I klasy*)

()/Nazewnictwo stopni i klas stosowane w dotychczasowych przepisach*

2. Uzyskiwanie każdego następnego stopnia kwalifikacyjnego może nastąpić nie wcześniej niż w następnym roku kalendarzowym.
3. Zasady uzyskiwania poszczególnych stopni kwalifikacyjnych płetwonurków określa się następująco:

Płetwonurek Młodzieżowy

Wiek: od 8 do 14 lat,

Szkolenie praktyczne:

basen i wody otwarte , głębokość do 5 metrów, minimum 12 godzin zajęć.

Szkolenie teoretyczne:

minimum 8 godzin zajęć.

W trakcie szkolenia płetwonurek powinien:

posiąść wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające bezpieczne użytkowanie sprzętu nurkowego w zakresie bardzo małych głębokości pod nadzorem instruktora

Płetwonurek KDP/CMAS* (Płetwonurek III stopnia)

Wiek: conajmniej 14 lat,

Szkolenie praktyczne:

wody otwarte, głębokość do 20 metrów, minimum 30 godzin zajęć.

Szkolenie teoretyczne:

minimum 24 godziny zajęć.

W trakcie szkolenia płetwonurek powinien:

posiąść wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające bezpieczne użytkowanie sprzętu nurkowego na małych głębokościach oraz umiejętność bezpiecznego nurkowania w grupie z instruktorem lub w parze z płetwonurkiem o wyższych kwalifikacjach.

Płetwonurek KDP/CMAS (Płetwonurek II stopnia)**

Wiek: conajmniej 16 lat.

Płetwonurek KDP/CMAS*****

Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS*

Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS** (*Instruktor Płetwonurkowania*)

Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS*** (*Instruktor Płetw.
I klasy*)

()Nazewnictwo stopni i klas stosowane w dotychczasowych przepisach*

2. Uzyskiwanie każdego następnego stopnia kwalifikacyjnego może nastąpić nie wcześniej niż w następnym roku kalendarzowym.
3. Zasady uzyskiwania poszczególnych stopni kwalifikacyjnych płetwonurków określa się następująco:

Płetwonurek Młodzieżowy

Wiek: od 8 do 14 lat,

Szkolenie praktyczne:

basen i wody otwarte , głębokość do 5 metrów, minimum 12 godzin zajęć.

Szkolenie teoretyczne:

minimum 8 godzin zajęć.

W trakcie szkolenia płetwonurek powinien:

posiąść wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające bezpieczne użytkowanie sprzętu nurkowego w zakresie bardzo małych głębokości pod nadzorem instruktora

Płetwonurek KDP/CMAS* (Płetwonurek III stopnia)

Wiek: conajmniej 14 lat,

Szkolenie praktyczne:

wody otwarte, głębokość do 20 metrów, minimum 30 godzin zajęć.

Szkolenie teoretyczne:

minimum 24 godziny zajęć.

W trakcie szkolenia płetwonurek powinien:

posiąść wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające bezpieczne użytkowanie sprzętu nurkowego na małych głębokościach oraz umiejętność bezpiecznego nurkowania w grupie z instruktorem lub w parze z płetwonurkiem o wyższych kwalifikacjach.

Płetwonurek KDP/CMAS (Płetwonurek II stopnia)**

Wiek: conajmniej 16 lat.

Od chwili uzyskania stopnia Płetwonurka KDP/CMAS*** wykonać przynajmniej 100 nurkowań różnego typu w różnych warunkach geograficznych, klimatycznych i hydrologicznych.

Uzyskanie stopnia:

Stopień nadaje zespół kwalifikacyjny KDP po analizie udokumentowanych materiałów opisujących działalność kandydata.

4. Ogólne zasady uzyskiwania stopnia **Instruktora Płetwonurkowania KDP/CMAS ***, **KDP/CMAS****, **KDP/CMAS ***** są następujące:

Wiek: conajmniej 21 lat.

Warunki wstępne:

Stopień Płetwonurka KDP/CMAS***
Przeszkolenie z zakresu patofizjologii nurkowania i I-ej pomocy
Przeszkolenie z zakresu metodyki nauczania nurkowania
Minimum średnie wykształcenie

Szkolenie praktyczne:

wody otwarte, głębokość do 50 metrów, minimum 180 godzin zajęć.

Szkolenie teoretyczne:

minimum 155 godzin zajęć

5. Szczegółowe programy szkolenia na stopnie (tytuł) **Instruktora Płetwonurkowania KDP/CMAS***, **KDP/CMAS****, **KDP/CMAS*****, opracowuje KDP ZG PTTK na podstawie ogólnych wytycznych CMAS i zatwierdza Resortowe Centrum Metodyczno-Szkoleniowe Kultury Fizycznej i Sportu. na podstawie *Zarządzenie Prezesa UKFiT-u w sprawie tytułów zawodowych.*
6. Wymogi, kwalifikacje oraz sposób ich uzyskania w odniesieniu do tytułu **Instruktora Płetwonurkowania Sportowego i Trenera Płetwonurkowania Sportowego** określa *Zarządzenie Prezesa UKFiT-u w sprawie tytułów zawodowych w sporcie wyczynowym.*
7. Osoby uprawiające płetwonurkowanie rekreacyjne z **użyciem mieszanin oddechowych innych niż powietrze (21% O₂)** muszą posiadać kwalifikacje dające uprawnienia do nurkowania z określonym typem mieszaniny.
8. Typ kwalifikacji, zakres uprawnień, szczegółowe wymogi, programy szkolenia tryb uzyskiwania kwalifikacji oraz zasady bezpieczeństwa w zakresie płetwonurkowania z użyciem mieszanin oddechowych wymienionych w §3 ust.7. określa Komisja Działalności Podwodnej ZG PTTK.

§4

1. Uprawnienia Płetwonurków i Instruktorów Płetwonurkowania określa się w sposób następujący:

Płetwonurek Młodzieżowy ma prawo:

- a) nurkować w basenie lub płytkich wodach otwartych do **głębokości 5 metrów** w towarzystwie Instruktora,
- b) nurkować samodzielnie z indywidualną bojką do **głębokości 5 metrów** pod nadzorem Instruktora.

Płetwonurek KDP/CMAS* ma prawo:

- a) nurkować samodzielnie z indywidualną bojką do **głębokości 10 metrów** pod nadzorem Instruktora Płetwonurkowania lub Płetwonurka KDP/CMAS***
- b) nurkować w parze z Płetwonurkiem KDP/CMAS***. do **głębokości 20 m**
- c) nurkować w grupie z Instruktorem Płetwonurkowania do **głębokości 20 m**

Płetwonurek KDP/CMAS** ma prawo:

- a) nurkować w parze z Płetwonurkiem KDP/CMAS** do **głębokości 20 m**.
- b) nurkować w parze z Płetwonurkiem KDP/CMAS*** do **głębokości 30 m**.
- c) nurkować z Instruktorem Płetwonurkowania do **głębokości 40 m**.

Płetwonurek KDP/CMAS*** ma prawo:

- a) nurkować do **głębokości 50 metrów**
- b) kierować pod wodą zespołem płetwonurków KDP/CMAS*, KDP/CMAS**, KDP/CMAS***, w zakresie właściwych dla tych stopni głębokości.

Płetwonurek KDP/CMAS**** ma prawo:

Organizować i nadzorować **nieszkoleniowe** imprezy nurkowe o dużym zasięgu lub wysokim stopniu trudności (duże wyprawy turystyczne, ekspedycje nurkowe realizujące cele badawcze, itp.),

Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS* ma prawo:

prowadzić szkolenie praktyczne i teoretyczne na stopnie Płetwonurka Młodzieżowego. KDP/CMAS*, KDP/CMAS**- bez prawa do kierowania całym kursem.

Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS** (Instruktor Płetwonurkowania) ma prawo:

kierować kursami szkoleniowymi na stopnie Płetwonurka Młodzieżowego, KDP/CMAS*, KDP /CMAS** oraz brać udział w kursach szkoleniowych na stopień Płetwonurka KDP/CMAS*** oraz stopnie Instruktorów Płetwonurkowanie KDP/CMAS.

Instruktor Płetwonurkowania KDP/CMAS*** (Instruktor Płetw. I klasy) ma prawo :

kierować kursami szkoleniowym na wszystkie stopnie płetwonurkowe i instruktorskie.

§5

Zasady uzyskiwania i nadawania stopni pływonurków i instruktorów pływonurkowania oraz przedłużania, zawieszania i cofania uprawnień określa się następująco:

1. Szkolenie pływonurków i instruktorów pływonurkowania prowadzą i stopnie nadają:

a) Kluby PTTK i afiliowane przy KDP ZG PTTK:
stopnie: Pływonurka Młodzieżowego, KDP/CMAS *, KDP/CMAS**

b) Kluby upoważnione przez KDP ZG PTTK:
stopień Pływonurka KDP/CMAS***

c) Komisja Działalności Podwodnej ZG PTTK:
stopień Pływonurka KDP/CMAS**** i wszystkie stopnie instruktorskie.

2. Kwalifikacje pływonurków i instruktorów uzyskuje się po odbyciu szkolenia praktycznego i teoretycznego oraz na podstawie pozytywnej opinii komisji egzaminacyjnej oceniającej nabyte podczas szkolenia umiejętności praktyczne i wiedzę teoretyczną.

2.1. Komisję egzaminacyjną stanowią:

a) dla stopni :Pływonurek Młodzieżowy, KDP/CMAS*

1 Instruktor Pływonurkowania KDP/CMAS

b) dla stopnia: Pływonurek KDP/CMAS**

2-ch Instruktorów Pływonurkowania KDP/CMAS

c) dla stopnia: Pływonurek KDP/CMAS***:

3-ch Instruktorów Pływonurkowania wyznaczonych przez KDP ZG PTTK

d) dla stopnia: Pływonurek KDP/CMAS****

3-ch Instruktorów Pływonurkowania KDP/CMAS***
(wyznaczeni przez KDP ZG PTTK)

e) dla stopni Instruktor Pływonurkowania KDP/CMAS*, **, ***;:

Przedstawiciel KDP ZG PTTK

3-ch Instruktorów Pływonurkowania KDP/CMAS*** i Lekarz medycyny
(wyznaczeni przez KDP ZG PTTK)

3. Termin ważność stopni pływonurka jest nieokreślony.

4. Okres ważności uprawnień Instruktora Pływonurkowania KDP/CMAS wynosi 1 rok kalendarzowy.

5. Okres ważności uprawnień Instruktora przedłużany jest na rok następny przez KDP ZG PTTK.

6. W przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa określonych w § 8 lub naruszania innych przepisów dotyczących pletwonurkowania wydanych przez KDP ZG PTTK uprawnienia Pletwonurka i Instruktora Pletwonurkowania mogą zostać zawieszony na czas określony

§ 6

1. Osoby uprawiające pletwonurkowanie zobowiązane są do posiadania dokumentu osobistego stwierdzającego posiadane kwalifikacje i uprawnienia.
2. Dokumentami stwierdzającym kwalifikacje i uprawnienia pletwonurków i instruktorów pletwonurkowania są:
 - Legitymacja Pletwonurka Młodzieżowego wydana przez KDP ZG PTTK,
 - Książka Pletwonurka i Międzynarodowy Identyfikator KDP/CMAS wydana przez KDP ZG PTTK.
3. Instruktorzy Pletwonurkowania KDP/CMAS mają obowiązek potwierdzać wszelkie swoje wpisy w dokumentacji pletwonurkowej własnoręcznym podpisem i pieczętą osobistą (wg wzoru KDP ZG PTTK).
4. Pletwonurkowie KDP/CMAS ***, KDP/CMAS ***** mają prawo potwierdzać wpisy dotyczące nurkowań turystycznych własnoręcznym podpisem i pieczętą osobistą (wg wzoru KDP ZG PTTK).
5. Osoby uprawiające pletwonurkowanie zobowiązane są do rejestracji danych dotyczących wykonanych nurkowań.
6. Informacje zawarte w rejestrze dotyczące nurkowań szkoleniowych mogą być potwierdzone wyłącznie przez Instruktora Pletwonurkowania KDP/CMAS posiadającego ważne uprawnienia instruktorskie.

Informacje zawarte w rejestrze dotyczące nurkowań turystycznych powinny być potwierdzone przez partnera uczestniczącego w danym nurkowaniu i zweryfikowane przez Pletwonurka KDP/CMAS***, KDP/CMAS***** lub Instruktora Pletwonurkowania KDP/CMAS

§ 7

Zasady bezpieczeństwa w pletwonurkowaniu

1. Pletwonurkowania sportowe i rekreacyjne mogą uprawiać wyłącznie osoby posiadające kwalifikacje i uprawnienia określone w § 3 niniejszego zarządzenia.
2. **Maksymalna głębokość nurkowania z wykorzystaniem powietrza (21% O₂) jako czynnika oddechowego wynosi 50m.**
3. Uprawianie pletwonurkowania musi się odbywać z zachowaniem profilaktyki wypadków i chorób nurkowych.
4. Osoby uprawiające pletwonurkowanie zobowiązane są posiadać orzeczenie

lekarskie dopuszczające do nurkowania uzyskane zgodnie z zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.

5. Do obowiązków osoby kierującej nurkowaniem należy dokonanie oceny warunków bezpieczeństwa, zaplanowanie oraz realizacja nurkowania zgodnie z posiadaną wiedzą w zakresie dobrej praktyki nurkowej.
6. Osoby uprawiające płetwonurkowanie zobowiązane są do utrzymywania kondycji psychofizycznej oraz umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej umożliwiających pełne wykorzystanie posiadanych uprawnień.
7. Wszelkie zajęcia szkoleniowe na basenie i na wodach otwartych muszą być prowadzone pod nadzorem instruktora, a ćwiczenia wykonywane pod wodą w bezpośredniej obecności instruktora, - przy czym określenie „zajęcia szkoleniowe” obejmuje wszystkie programowe praktyczne elementy procesu nauczania płetwonurkowania, którego zakończeniem jest uzyskanie stopnia płetwonurka lub instruktora.
8. Ilość osób szkolonych lub trenowanych jednocześnie przez jednego instruktora nie może być większa niż:
 - 15 osób - zajęcia na powierzchni wody
 - 4 osoby - zajęcia pod wodą przy wyjątkowo dobrej widoczności (ponad 10 m)
 - 2 osoby - zajęcia pod wodą przy dobrej widoczności (2 do 10 m)
 - 1 osoba - zajęcia pod wodą przy złej widoczności (mniej niż 2 m)
9. Płetwonurkowanie z wykorzystaniem czynników oddechowych innych niż powietrze (21% O₂) wymaga posiadania dodatkowych kwalifikacji i uprawnień.
10. Płetwonurkowanie w warunkach nietypowych (nurkowania podlodowe, w przestrzeniach zamkniętych, nocne, górskie itp.) wymaga dodatkowego, udokumentowanego przeszkolenia.
11. Korzystanie z wód otwartych przy uprawianiu płetwonurkowania musi odbywać się zgodnie z przepisami prawnymi właściwymi dla danego akwenu.
12. Warunki hydrologiczno - meteorologiczne w miejscu uprawiania płetwonurkowania nie mogą stanowić bezpośredniego zagrożenia dla osób nurkujących.
13. W warunkach ograniczonej naturalnej widoczności zaleca się stosowanie lin opustowych lub kierunkowych.
14. Wyposażenie osobiste płetwonurka i wyposażenie ogóle ekipy nurkowej musi być sprawne technicznie i odpowiadać aktualnym warunkom nurkowania.
15. Instruktorzy płetwonurkowania i płetwonurkowie kierujący grupą pod wodą

muszą być obowiązkowo wyposażeni w urządzenie ratowniczo-wypornościowe (tzw. kamizelkę wypornościową) oraz w alternatywne źródło oddychania .

16. Każdy wypadek podczas uprawiania płetwonurkowania, zakończony śmiercią lub chorobą nurkową, powinien być przez osobę prowadzącą zajęcia zgłoszony pisemnie w trybie ustalonym przez KDP ZG PTTK.

§8

Dotychczasowe stopnie płetwonurka i klasy instruktora płetwonurkowania zachowują ważność z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów niniejszego zarządzenia.

§ 9

Zarządzenie w sprawie uprawiania płetwonurkowania wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa dn.25.04.1997r.

Sekretarz Zarządu Głównego PTTK

Wojciech Redzej

Zarządzenie nr4...../97

Sekretarza Generalnego ZG PTTK z dnia5.06..... 1997 roku w sprawie kosztów prowadzenia prac znakarskich na turystycznych szlakach rowerowych, wykonywanych przez Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze jako zadanie zlecone przez Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki.

§ 1

Na podstawie Uchwały Prezydium ZG PTTK nr 109/96 z dnia 21 marca 1997r. wprowadzam następujący cennik na prace znakarskie na turystycznych szlakach rowerowych.

§ 2

Koszty przygotowania merytorycznego szlaków rowerowych:

1 - Uzgodnienia i opracowanie przebiegu szlaku

1.1. Ustalenie w terenie projektu przebiegu szlaku (trasy) , warunków technicznych przejazdu, ustalenia ilości i rodzaju znaków, drogowskazów itp. Przygotowanie materiałów i szkiców sytuacyjnych niezbędnych do uzgodnień z zarządami dróg , nadleśniczymi, właścicielami terenu
ryczałt - 1,65 zł /km

1.2. Wykonanie czynności formalno-prawnych dla uzyskania niezbędnych pozwoleń ze strony administracji państwowej i terytorialnej, nadleśnictw i zarządców dróg. Wytyczenie przebiegu szlaku na mapach w skali 1 : 50.000.

ryczałt 1.00zł/km

1.3 Opracowanie opisu technicznego oraz krajoznawczego szlaku

ryczałt 3.00zł/km

1.4 Koszty maszynopisanía

ryczałt 1.00 zł/km

2.. Koszty techniczne: zakupu map, papieru, usług kserograficznych, wysyłki korespondencji, - łącznie

ryczałt 1.31zł/km

Razem koszty przygotowania dokumentacji dla szlaku nowego 8.00zł/km

(W ryczałt 8.00 zł/km w kalkulowane są również koszty przejazdów i inne. Dla zespołu przygotowującego dokumentację nie przewidziany jest zwrot kosztów delegacji.)

§ 3

Koszty znakowania szlaku :

1. Maksymalny koszt urządzeń informacyjnych wynosi:

(R - robocizna, M - materiały)

1.1. drogowskaz (R - 2.50 M - 21.40)	23.90 zł
1.2. tabliczka - znak szlaku (R - 2,50, M - 10,60)	13.10 zł
1.3. tablica z siecią szlaków (R - 10.60, M - 91.00)	101.60 zł
1.4. słup pod drogowskaz (tablicę, znak szlaku - R - 10,60, M - 48,59)	54.21 zł

(Do wykonania urządzeń informacyjnych nie może być wykorzystywane drewno i materiały drewnopochodne)

2. Koszt transportu urządzeń wg. faktycznie poniesionych wydatków, faktur za transport, nie wyższy jednak jak 11,50zł/km

3. Wprowadza się dla szlaków rowerowych (i tras rowerowych) obowiązujące wzory oznakowania i liternictwa wg. wzorów uzgodnionych z Ministerstwem Transportu (zał. nr 1)

§ 4

1. Wysokość stawki składa się z :

1.1. stawki dla zespołu przygotowującego dokumentację	- 8.00 zł/km
1.2. stawki dla zespołu znakarskiego - osadzenie słupa	- 5.62 zł/ za szt.
- zamontowanie znaku	- 2.50 zł/szt.

1.3 stawka dla oddziału PTTK

- 10.00 zł/km

(obejmuje koszty delegacji zespołu znakującego oraz odbierającego prace znakarskie, koszty związane z prowadzeniem przez Oddział dokumentacji merytorycznej i finansowo-księgowej zgodnie z INSTRUKCJĄ ZNAKOWANIA SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH Z 1995r. Koszty przewidziane na prowadzenie dokumentacji merytorycznej i finansowo-księgowej nie mogą przekroczyć 8% kosztów zadania. Przy rozliczeniu kosztów delegacji przyjmuje się średnio 12km szlaku znakowanego oraz 40 km szlaku odbieranego.

2. Za prace wymienione w § 2 oraz za prace znakarskie wymienione w § 4 pkt. 1 a i 1 b, zespół odprowadza zaliczki na podatek dochodowy zgodnie z Ustawą z dnia 26 lipca 1991r. O PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH (Dz.Ustaw nr 80 z 10.09.91) w wysokości 20%, przy kosztach uzysku 20%, lub zgodnie z art.22 ust. 10 ww. Ustawy koszty uzyskania przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych na podstawie przedstawionych faktur VAT

§ 5

Prace muszą być wykonane zgodnie z INSTRUKCJĄ ZNAKOWANIA SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH (Uchwała Prezydium ZG PTTK nr 41/95 z 21.04.1995 r.)

Zgodnie z podpisaną umową pomiędzy UKFIT a ZG PTTK, niewykorzystane środki pomniejszają dotację.

Dla środków przeznaczonych na znakowanie szlaków należy prowadzić odrębną analityczną ewidencję kosztów prac znakarskich z uwzględnieniem (przeniesieniem) związanych z tymi pracami wydatków administracyjno-księgowych, o których mowa w § 4 pkt. 1.3 Zarządzenia

Wykonanie mniejszego zakresu zadań powoduje odpowiednie zmniejszenie dotacji.

§ 6

1. Środki na prace znakarskie są przekazywane bezpośrednio do jednostki PTTK (oddziału PTTK) prowadzącej prace znakarskie z Biura ZG PTTK na wniosek Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK sprawdzony pod względem merytorycznym i rachunkowym na podstawie umowy-zlecenia z Oddziałem. Wzór umowy-zlecenia stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Zarządzenia

2. Wykonanie samej dokumentacji nie będzie przyjmowane jako zadanie zleczone. Jeżeli dokumentacja obejmuje szlaki dłuższe niż 60 km dopuszcza się jako zadanie realizowane w danym roku przyjęcie pełnej dokumentacji szlaku oraz minimum 60 km wyznakowania w terenie.

§ 7

Rozliczenie z wykonanych prac znakarskich na turystycznych szlakach rowerowych powinno nastąpić do 30 października 1997r.

Ostateczne zbiorcze rozliczenie prac znakarskich przedkłada w Biurze ZG PTTK Komisja Turystyki Kolarskiej. Powinno ono nastąpić do 20 XI 1997r.

§ 8

Jednostka PTTK (oddział PTTK) delegujący zespół znakarski oraz zespół odbierający prace znakarskie zwraca im koszty przejazdów publicznymi środkami lokomocji (o ile nie

korzystali z transportu wymienionego w § 3 pkt. 3) oraz zapewnią diety i inne świadczenia za każdy przepracowany dzień wg. aktualnie obowiązujących przepisów.

§ 9

Zarządzenie niniejsze obowiązuje w okresie zamkniętym od 1 kwietnia 1997 r. do 31 marca 1998r.

Z dniem 1 kwietnia 1997r traci moc Zarządzenie nr 5/96 Sekretarza Generalnego ZG PTTK z dnia 26 lutego 1996r.

KOMUNIKAT

ZARZĄD ODDZIAŁU PTTK W BIŁGORAJU
LAUREAT KONKURSU "PRZEBIŚNIEG"

ZAPRASZA

NA LETNIE OBOZY MŁODZIEŻOWEJ SZKOŁY
TURYSTYKI - LATO 1997

Zapraszamy miłośników pieszych wędrówek nizinnych i górskich zafascynowanych pięknem przyrody na letnie obozy, które odbędą się na terenie Roztocza, Puszczy Solskiej, Lasów Janowskich, Tatr, Gorców, Pienin i Beskidu Wysokiego. Programy obozów pozwolą poznać uczestnikom walory krajoznawcze zwiedzanych terenów, zasady uprawiania turystyki kwalifikowanej, uzyskać uprawnienia młodzieżowego organizatora turystyki oraz kartę pływacką.

Warunki uczestnictwa:

Uczestnikami obozu mogą być uczniowie, którzy ukończyli 12 lat.

Uczestnicy winni posiadać legitymację szkolną. Wskazane jest posiadanie karty pływackiej i legitymacji PTTK.

Terminy turnusów: Ilość miejsc - 20.

- 1/ 13.VII - 27.VII.1997 r. - obóz wędrowny górski na trasie: Zakopane - Obidowa - Skomielna Biała - Mszana Dolna - Kasinka - Wiśniowa - Stróża - Kraków.

Odpłatność za obóz wynosi:
300,-zł. członkowie PTTK
310.-zł. pozostali młodzież

Uczestnicy będą mogli zdobyć odznaki GOT OTP, OK Polski, Turysta "Przyrodnik". Zakwaterowanie w szkolnych schroniskach młodzieżowych.

Odpłatność obejmuje:

- przejazd PKP, PKS z Biłgoraja do Zakopanego, powrót z Krakowa do Biłgoraja, jak również przejazdy na trasie;
- całodzienne wyżywienie;
- opiekę przodownicą i pedagogiczną;
- wstępy do muzeów, spływ Dunajcem;
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Zgłoszenia wraz z wpłatą zaliczki w wysokości 150,-zł. prosimy przesłać na adres:

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze ul.Kościuszki 12 tel./084/ 86 26 56 /czynny podczas dyżurów/ lub tel./084/ 86 07 17 Szkoła Podstawowa Nr 1 23-400 Biłgoraj ul.3-go Maja 3 /telefon czynny w dni nauki szkolnej 8.00-17.00/.

23-400 Biłgoraj -
Konto: WBC O/Biłgoraj 14601110-27.0.1.6-
152493-01

W zgłoszeniu należy podać nazwisko i imię, datę urodzenia, adres jednostki zgłaszającej. Uczestnik po dokonaniu zgłoszenia i wpłaty zaliczki doręczy organizatorowi kartę kwalifikacyjną uczestnika obozu. Pozostałą część odpłatności należy uregulować na 7 dni przed rozpoczęciem turnusu. Finansowanie uczestników obozu może odbywać

SEKRETARZ GENERALNY ZG PTTK

Wojciech Redziej

się za pośrednictwem szkół, o/PTTK, organizacji harcerskich, organizacji młodzieżowych, zakładów pracy, ośrodków pomocy społecznej i innych.

2/ 21.VII - 3.VIII.1997 r.

3/ 4.VIII - 17.VIII.1997 r.

Obozy wędrowno-pobytowe na Roztoczu, w Puszczy Solskiej i Lasach Janowskich.

Ilość miejsc na każdym turnusie - 30.

Program obozów umożliwi młodzieży poznanie walorów krajoznawczych Biłgoraja, Roztoczańskiego Parku Narodowego, Szczebrzeszyńskiego Parku Krajobrazowego i Lasów Janowskich. Uczestnicy będą wędrować po malowniczych szlakach Roztocza i Puszczy Solskiej, korzystać ze sprzętu pływającego na zalewie w Biłgoraju.

Odpłatność za udział w obozie wynosi:
300,-zł. członkowie PTTK
310,-zł. pozostali

Świadczenia:

- zakwaterowanie w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Biłgoraju;
- całodzienne wyżywienie na obozie stołówki SP Nr 1 w Biłgoraju;
- przejazdy autokarem i pociągiem na wycieczki do Zamościa /perła renesansu/, Zwierzyńca /wejsście na Bukową Górę /Muzeum Przyrodnicze RPN/, Janowa Lubelskiego /Sanktuarium MB/, Momotów Górnych /kościół drewniany/, Porytowe Wzgórze /miejsce bitwy partyzanckiej/, Leżajska /bazylika z organami/, Łańcuta /pałac/, Przeworska /skansen/, Sieniawy /pałac Czartoryskich/;
- wstęp na kryty basen ZSB w Biłgoraju;
- jazda konna na konikach biłgorajskich;
- fachowa opieka przodownicą i pedagogiczną;
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków;
- możliwość zdobycia uprawnień młodzieżowego organizatora turystyki i karty pływackiej;
- nagrody za udział w konkursie krajoznawczym;
- materiały krajoznawcze i informacyjne o województwie zamojskim.

Uczestnicy obozu winni posiadać plecak turystyczny. Rozpoczęcie obozów w dniach - 21.VII.1997 r. i 4.VIII.1997 r. o godz.9.00 w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Biłgoraju, ul.3-go Maja 3.

Wszystkie obozy dofinansowywane są przez UKFiT, MEN.

ZAPRASZAMY

• KOMUNIKAT •

Komisja Turystyki Żeglarskiej Zarządu Głównego PTTK zgodnie ze Statutem PTTK w związku z zakończeniem czteroletniej kadencji, uchwałą z posiedzenia 23 maja 1997 roku, zwołuje

Krajową Naradę Aktywu Turystyki Żeglarskiej P T T K 25 października 1997 roku.

Narada odbędzie się w Warszawie w siedzibie ZG PTTK ul. Senatorska 11. Początek o 11.00. Przedmiotem Narady będzie sprawozdanie ustępującej Komisji Turystyki Żeglarskiej z działalności w latach 1993-1997, ustalenie kierunków działania na nową kadencję w latach 1998-2001 oraz wybory nowej Komisji Turystyki Żeglarskiej Zarządu Głównego PTTK.

W związku z tym zwracamy się do szanownych Kolegów o wybór delegatów na K N A T Ż wg następującego klucza:

- 1 delegat w ośrodkach liczących do 50 członków i na każde zaczęte następne 50 - po jednym.

Przykładowo: na 30 członków 1 delegat, na 51 - dwóch, na 101 - trzech.

Sugerujemy, aby byli to przodownicy TŻ.

Z uwagi na to, że delegaci dysponują czynnym i biernym prawem wyborczym, wskazane jest skierowanie na Naradę osób skłonnych kandydować do składu nowej KTŻ.

Uczestnicy KNATŻ przyjeżdżają na Naradę na koszt własny lub jednostki delegującej.

Do dnia 1. października prosimy powiadomić pisemnie Komisję o wybranych delegatach wypełniając załączoną ankietę. Po tym terminie wyślemy delegatom materiały na KNATŻ.

Będziemy wdzięczni za przemyślane ustosunkowanie się do naszych propozycji oraz terminowe zgłoszenie delegatów.

Życzymy udanego sezonu.

Komisja Turystyki Żeglarskiej
ZG PTTK.

• KOMUNIKAT •

Zjazd Społecznych Opiekunów Zabytków GIŻYCKO - wrzesień 1997

Komisja Opieki nad Zabytkami Zarządu Głównego PTTK wspólnie z Ministerstwem Kultury Sztuki organizuje w dniach 12-14 września 1997 r. w Giżycku Ogólnopolski Zjazd Społecznych Opiekunów Zabytków z udziałem wojewódzkich konserwatorów Zabytków.

Tegoroczny Zjazd poświęcony będzie omówieniu problemów ochrony i konserwacji zabytków budownictwa obronnego ze szczególnym uwzględnieniem północno-wschodnich terenów Polski oraz zagadnieniom współpracy przedstawicieli Państwowej Służby Ochrony Zabytków, Społecznych Opiekunów Zabytków i Wojska Polskiego w ochronie tych zabytków.

Bezpośrednim organizatorem Zjazdu jest Wojskowy Oddział PTTK przy Klubie Garnizonowym w Giżycku, przy współpracy: Generalnego Konserwatora Zabytków i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Suwałkach, Komisja do Spraw Współpracy z Wojskiem ZG PTTK i Towarzystwo Miłośników Twierdzy „Bojen”.

Program Zjazdu przewiduje między innymi: referaty programowe, komunikaty ze strony uczestników Zjazdu, dyskusję w zespołach tematycznych, zwiedzanie wybranych obiektów zabytkowych architektury obronnej oraz opracowanie wniosków pod adresem Generalnego Konserwatora Zabytków i Ministerstwa Obrony Narodowej.

Blizsze informacje i kartę zgłoszenia udziału w Zjeździe zawiera ulotka dołączona do tego numeru „Informacji ZG PTTK”. Wraz ze zgłoszeniem można nadesłać materiały i opracowania związane z tematyką tegorocznego Zjazdu. Organizatorzy szczególnie liczą na prace powstałe w oparciu o doświadczenia z konkretnego terenu działania.

Z uwagi na ograniczoną ilość miejsc o udziale w Zjeździe decydować będzie kolejność zgłoszeń.

Serdecznie zapraszamy.

Komisja Opieki nad Zabytkami
Zarządu Głównego PTTK

SENATOR
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Janusz Okrzesik

Bielsko-Biała, 19 maja 1997

Szanowna Pani

Alicja Gotowt-Jezicrska

PTTK

Prawie dwa lata temu zainicjowaliśmy wspólnie akcję „Ekologia w Konstytucji”. W tej chwili znajdujemy się w przededniu referendum zatwierdzającego Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej, zatem najwyższy czas poinformować Państwa o efektach naszej inicjatywy.

Dzięki zebranych podpisom oraz udanej akcji lobbingowej w nowej Konstytucji zrealizowane zostały wszystkie nasze zasadnicze postulaty, które pozwalam sobie niżej przedstawić już w formie konkretnych przepisów Ustawy Zasadniczej:

Obowiązki Państwa wobec obecnych i przyszłych pokoleń oraz środowiska naturalnego:

art.5:

Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i

prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.

art. 31 ust. 3:

Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób.

art. 74:

1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.
2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych.
3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska.
4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska.

art. 85:

Każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa.

Konstytucja daje obywatelom uprawnienie do egzekwowania od państwa jego obowiązków, w ramach obowiązujących ustaw. Jest to przewidziana w konstytucji powszechna, przysługująca każdemu obywatelowi skarga konstytucyjna:

art. 79:

Każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo ... wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego ...

Serdecznie pozdrawiam

CHODŹ NA TURBACZ...

Nasz Ojciec Święty Jan Paweł II naprawdę kocha góry. Zarówno doniesienia prasowe z przebiegu pielgrzymki jak też pokazywane przez kilka ostatnich dni telewizyjne transmisje z Tatr oraz Ludzmicza były tego kolejnymi potwierdzeniami i to aż nadto wymownymi.

Już środowego wieczora 4 czerwca 1997 żegnając Częstochowę napomknął krótko: „...*Pora jechać!*” Zbliżał się bowiem długo wyczekiwany przelot nad górami, ku ukochanym w szczególny sposób Tatom.

Najpierw były jednak rodzinne Wadowice oraz znany od młodości Leskowiec w Beskidzie Małym. A oto jak relacjonowali Wadowiczanie krótkie, duchowe chociaż spotkanie z Ojcem Świętym: „...*Nagle ujrzeliśmy trzy helikoptery. Powoli zatoczyły dwa koła, jakby chciały zatrzymać się w powietrzu. Ludzie naprzemian śmiali się i plakali z radości, długo machając do śmigłowca, w którym siedział Ojciec Święty. Wśród nieopisanego poruszenia i widoku oświetlono lampami ulice i krzyże. Widać było las rąk zwróconych ku niebu...*”

Ile może trwać lot helikoptera znad Wadowic w rejon Leskowca? Nie więcej niż kilka sekund. Z osobistych a częstych kontaktów ze Stefanem Jakubowskim, przodownikiem turystyki górskiej PTTK, budowniczym kaplicy poświęconej papieżowi koło schroniska PTTK, na wierzchołku Gronia Jana Pawła II (890 m) wiem, że i tam - pod kaplicą, której Ojciec Święty w oryginale nie widział (zna ją tylko z makiety, opowiadań i materiałów prasowych) - czekała na papieża spora grupa turystów w nadziei - chociaż na kilkusekundowy, podobny Wadowiczanom duchowy kontakt.

Nazajutrz, we czwartek (5 czerwca 1997) w piękne słoneczne południe papieskie helikoptery nadleciały nad Babią Górę. Wspominają pracownicy schroniska PTTK na Markowych Szczawinach oraz Babiogórskiego Parku Narodowego: „...*Siedzieliśmy na ławeczce pod schroniskiem, aby nagle aż podskoczyć z wrażenia. Boże! To przecież papież krąży nad Babią! Przychodzący do dyrekcji parku klienci mówią, że też widzieli te helikoptery. Niektórzy twierdzili nawet, że papież się do nich uśmiechał?!...*”

Grupa kardynałów i biskupów spływająca przełomem Dunajca ze Sromowiec Kątów zaobserwowała papieski śmigłowiec nad rejonem Krościenka (nota bene tutaj po raz pierwszy w górach narodził się ruch OAZ-owy), Szczawnicy i czorsztyńskiego zbiornika, a liczni górale oglądali helikoptery pomiędzy Nowym Targiem, Dębem i Niedzicą a także nad Rokiczinami Podhalańskimi i Rabą Wyżną.

Brakuje natomiast informacji, czy Ojciec Święty nadleciał również nad Polany Bukowina i swoją kaplicę pod Turbaczem (z 1979 roku) aby odwiedzić Matkę Boską Królową Gorców.

To, o czym marzyły tysiące całkiem niespodziewanie stało się udziałem Marii Łapińskiej, wielce utytułowanej szefowej schroniska PTTK nad Morskim Okiem. Oddajmy głos Pani Marii: „...*Chociaż serce nam mówiło, że papież wreszcie będzie u nas, nikt niczego nie był pewien. Kiedy dowiedziałam się, że to rzeczywiście prawda, samochód z Ojcem Świętym minął już Palenicę Bialczańską i szybko zbliżał się do Włosienicy...*”

To bardzo kameralne i osobiste spotkanie Ojca Świętego z górami, którego świadkami stało się zaledwie kilka przypadkowych osób z jednej z grup OAZ-owych. Wpis w biurze do księgi pamiątkowej: SZCZĘŚĆ BOŻE - JAN PAWEŁ II - PAPIEŻ, chwila zadumy koło bariery otaczającej Morskie Oko, rzut oka na ośnieżone jeszcze zbocza Mięguszwowieckich Szczytów i

zalane wieczornym słońcem stok Rysów - lecz przede wszystkim błogosławieństwo dla tego PTTK-owskiego domu oraz Tatr - a przez to niejako symbolicznie dla całej bazy schroniskowej PTTK i całych polskich gór.

A wieczorna refleksja (6 czerwca 1997) papieża przy górnej stacji kolejki, na zadeszczonym Kasprowym Wierchu, który jednak nie zakrył przed Ojcem Świętym malowniczych z tego miejsca widoków. Może myślał wtedy o swych pierwszych spotkaniach w górami, przyjaciółach z Karpat z którymi teraz nie ma możliwości się zobaczyć, a może o szczytach, na których nie będzie już mu dane stanąć?

Zawsze wolalem Beskidy od Tatr, ale to - co działo się 6 czerwca 1997 pod Krokwią

musialo do głębi poruszyć sumienie każdego bez wyjątku Polaka. Powinno też wprawić w nieklamana dumę całą górską społeczność w Polsce, tak jak stało się to udziałem górali w momencie złożenia holdu odczytanego i wręzonego Ojcu Świętemu przez Burmistrza Zakopanego, Adama Bachledę Curusia. A oto treść tego ponadczasowego dokumentu:

Najukochańszy Ojciec Święty,

Szczęśliwi i wdzięczni Bogu w Trójcy Jedynemu iż wejrzał łaskawie na niskość naszą a naród polski wydzwignął, wyniósł w wielkim synu gór naszych i zawołał do gór świętości niebieskich, pchnął na szlaki zwycięstw nad złem, żeby grzechy, wady powypędzać, by zakwitło miłością rodzinne szczęście, oczy dzieci i młodzieży były ufne, czyste, a życie męszczyzn, kobiet i starców, męzne, owocne, pogodne wiarą.

Przeto dziękujemy Ojciec Święty, żeś nas wydostał z czerwonej niewoli a teraz chcesz i uczysz, jak dom ojczysty, polski wysprzątać z tego, co hańbi, rujnuje, zniewala, gubi.

Dziękujemy za ojcowską i synowską troskę, Dziękujemy na modlitwy, ofiary i upomnienia Twoje, a w czymżeśmy Boga zdradzili, a Ciebie zawiedli, zasmucili - przepraszamy.

Przepraszamy za zwątpienie, niedochowanie wierności, nieodpowiedzialne korzystanie z daru wolności. Przyrzekamy, jak ten krzyż na Giewoncie mocno trwać w wierze i tradycji chlubnej przodków naszych a słubów jasnogórskich narodu polskiego dochować.

Jak ongiś książę Mieszko u zarania dziejów naszych ziemie poddał stolicy apostołskiej, tak my, górale polscy, dzisiaj 6 czerwca Roku Pańskiego 1997 u stóp krzyża na Giewoncie składamy hold najukochańszemu synowi gór, największemu z rodu Polaków - Papieżowi - Ojcu Świętemu - Janowi Pawłowi II, zawierając nasze rodziny, nas samych i te góry nasze - świadomi, że On nam przed Bogiem i ludźmi największej krasy dodaje swoim świętym pasterzowaniem.

Pomóż nam Ojciec Święty swoim błogosławieństwem wydostać się z wszelkiej śmierci do życia miłością prawdziwą i tak przejść próg nadziei w nowe, trzecie tysiąclecie.

Panie Boże prowadź!

I wreszcie Ludźmierz. Najpierw papieska kawalkada zdążająca tam z Zakopanego wąską i malowniczą jak z bajki nitką lokalnej drogi przez Ząb.

Potem figura Matki Boskiej Ludźmierskiej zwanej „Gaździna Podhala” ustawiona dokładnie naprzeciwko bliskiej panoramy Gorców. Nie mógł tego nie dostrzec Ojciec Święty, gdy stale powtarzające się na Jego cześć wiwaty: „Zostań z nami!” i „Ty jesteś Piotrem!” - sam zmienił nagle zawołaniem: **CHODŹ NA TURBACZ - O WIDAĆ GO.**

Czy to wspomnienie ogłoszonej z lotu ptaka kaplicy pod Turbaczem czy może tęsknota, iż nie było mu dane jej zobaczyć - pozostanie tajemnicą największego z rodu Polaków.

Gdy stłoczony przy ul. Stradom wśród tłumy ludzi oczekiwałem w sobotę 7 czerwca 1997 ok. 19.30 na przejazd papieża ulicami Krakowa - przez megafony nadeszła informacja: Ojciec Święty będzie spóźniony o 1,5 godziny. Jeszcze nie przyleciał z Ludźmierza. Nie mógł rozstać się z górami !!!

Andrzej Natuśczyk

Organizacja turystyki w Polsce

Książka została wydana nakładem Agencji Promocji Turystyki MART. Zainteresowani mogą składać zamówienie faxem lub pocztą. Książkę wysyłamy za zaliczeniem pocztowym (w takim przypadku doliczamy opłatę pocztową) lub można ją zakupić bezpośrednio u wydawcy. Zamawiający zainteresowani otrzymaniem faktury VAT powinni przesłać wraz z zamówieniem numer NIP oraz upoważnienie do „wystawienia faktury bez podpisu kupującego”.

Cena książki wynosi 11.00 zł.
Zamówienia należy kierować:
Agencja Promocji Turystyki MART
ul. Smulikowskiego 1/3,
00-389 WARSZAWA
tel./fax.: (0-22) 827-90-18,
tel. (0-22) 827-90-11 w. 299.

Kolekcjonerstwo krajoznawcze w PTTK

W działalności Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK na przestrzeni lat niebagatelną rolę spełniało kolekcjonerstwo krajoznawcze. Szczególne osiągnięcia miały miejsce w okresie istnienia Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego z siedzibą w Lublinie, tj. w okresie od 1979 do 1992 roku. Dla przypomnienia poniżej wymieniam tylko niektóre z nich: opracowanie systemu wyróżnień kolekcjonerskich, weryfikacja wniosków o nadanie odznak kolekcjonerskich, organizacja giełd i wystaw kolekcjonerskich, opracowanie zasad sędziowania imprez kolekcjonerskich, wydanie ponad dwadzieścia broszur o tematyce kolekcjonerskiej oraz współdziałanie z klubami kolekcjonerskimi.

Działalność Podkomisji w latach dziewięćdziesiątych zanikła, działacze się wykruszyli, są trudności z odzyskaniem materiałów dokumentujących wyniki pracy działaczy kolekcjonerskich w ramach Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego. W niektórych kręgach, nawet w gronie zasłużonych działaczy PTTK, kwestionowana jest potrzeba działalności organizacyjnej w zakresie kolekcjonerstwa. Komisja Krajoznawcza nie podziela tego zdania. W ramach zadań Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK odpowiedzialnym za sprawy kolekcjonerstwa krajoznawczego w obecnej kadencji został niżej podpisany.

Jedną z pierwszych spraw była potrzeba wyjaśnienia, gdzie znajdują się materiały dokumentujące działalność Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego a w szczególności rejestry wydanych odznak kolekcjonerskich oraz stanu posiadania odznak. Niestety jest to do dzisiaj jeszcze do końca nie wyjaśnione.

Drugą sprawą do wyjaśnienia była potrzeba zbadania jakie jest zapotrzebowanie na działalność organizacyjną wśród kolekcjonerów. Przygotowano ankietę która była rozdana wśród uczestników CZAK-u w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz wśród uczestników Śląskiego Sympozjum Krajoznawczego w Głubczycach a także z apelem dołączona do „Informacji ZG PTTK” rozprowadzanych wśród Oddziałów PTTK. Uzyskano 175 odpowiedzi.

Na pytanie: czy istnieje potrzeba działalności w PTTK kolekcjonerstwa krajoznawczego? - „tak” odpowiedziało prawie 90% ankietowanych. Najwięcej bo 98% odpowiedzi „tak” było na pytanie: czy należy popularyzować kolekcjonerstwo krajoznawcze zwłaszcza wśród młodzieży? Potrzebę organizacji giełd i wystaw kolekcjonerskich widzi 88%, wydawanie broszur o tematyce kolekcjonerskiej 80%, utrzymanie systemu odznak kolekcjonerskich 61% a tworzenie klubów kolekcjonerskich 54%. Warto dodać, że 62% ankietowanych uważa się za kolekcjonerów, natomiast odznaki i wyróżnienia kolekcjonerskie świadczące o wyższym stopniu zaawansowania w kolekcjonerstwie posiada tylko 13% ankietowanych.

Najcenniejszym osiągnięciem ankiety była imienna deklaracja 34% uczestników do działalności społecznej na rzecz kolekcjonerstwa. Powstała w ten sposób lista (oczywiście w dalszym ciągu otwarta) członków Korespondencyjnego Klubu Kolekcjonerów Krajoznawców - „4K”, którzy będą współdziałać w zakresie kolekcjonerstwa np. przez opiniowanie regulaminu odznak kolekcjonerskich, współtworzenia programu działania Zespołu ds. Kolekcjonerskich przy Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, organizacji giełd i wystaw, podnoszenia swoich kwalifikacji, itp., itd.

Dla członków „4K” zaczęto wydawać „Biuletyn kolekcjonerski”. Pierwszy numer „Biuletynu Kolekcjonerskiego” został wydany w czerwcu 1995 roku. Pierwotnie na 12 stronach formatu A4 a później na 24 stronach formatu A5 zamieszczono projekty zmodyfikowanych regulaminów odznak kolekcjonerskich oraz zasady sędziowania imprez kolekcjonerskich a także propozycje programu pracy Zespołu ds. Kolekcjonerskich Komisji Krajoznawczej ZG PTTK. W tej formie poddano je pod ocenę kolekcjonerów, którzy swoje adresy pozostawili w ankiecie na tematy kolekcjonerskie przeprowadzonej na CZAK-u w Ostrowcu Świętokrzyskim, Śląskim Sympozjum Krajoznawczym w Głubczycach oraz zamieszczonej w „Informacjach ZG PTTK”. Wyniki ankiety też omówiono w biuletynie oraz zamieszczono adresy kolekcjonerów i zaproponowano kontakty w ramach Korespondencyjnego Klubu Kolekcjonerów Krajoznawców. Najaktywniejsi mieli stworzyć lub raczej uzupełnić Zespół ds. Kolekcjonerskich Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK, który w założeniu miał nawiązywać do owocnej w latach 1981 do 1989, Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego w Lublinie działającej w ramach Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK.

W drugim numerze „Biuletynu Kolekcjonerskiego” wydanym w kwietniu 1996 roku zamieszczono wypowiedzi uczestników konsultacji regulaminów i programu oraz zestawienie wydawnictw kolekcjonerskich PTTK, co postulowano wcześniej. Ale zaczęły się pojawiać również informacje z terenu: o działalności Klubu Kolekcjonerów „Chomik” w Lublinie, czy o Małej Galerii Ekslibrisu w Grudziądzu. Kalendarz działań dotyczących kolekcjonerstwa, wykaz kolekcjonerów oraz tematy ich kolekcji a także znaki graficzne ekslibrisów, pieczętek, znaczków związanych z kolekcjonerstwem dopełniły 24 strony formatu A5. W związku z problemami powielania w ZG PTTK zaproponowano aby ograniczyć objętość a zwiększyć częstotliwość ukazywania się biuletynu.

Trzeci numer już w zmniejszonej objętości, bo tylko 12 stron formatu A5, a wydany we wrześniu 1996 roku został przygotowany jakby specjalnie na sesję krajoznawczą w Suwałkach

poświęconą 90-leciu Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Zamieszczono w nim artykuł Adama Czarnowskiego napisany specjalnie na 90 rocznicę PTK pt. „Kolekcjonerstwo krajoznawcze jako ruch kulturotwórczy” a także znaki graficzne PTK i PTT. Rozpoczęto publikowanie listów kolekcjonerów pod umownym tytułem „Wolna trybuna kolekcjonerów” a nawet zamieszczono wiersz Eugeniusza Matkowskiego na temat kolekcjonowania.

Czwarty numer zawierał zaś akcenty związane z Klubem Kolekcjonerów „Chomik” z Lublina, który przy okazji 18 Ogólnopolskiej Wystawy i Giełdy Trofeów Turystycznych, obchodził 20 rocznicę utworzenia. Zamieszczone znaczki z imprez „Chomika” świadczą o długoletniej aktywności. Oprócz listów kolekcjonerów przypomniano ostatnią informację Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego z Lublina, z której częściowo można się było dowiedzieć dlaczego ta informacja z 1992 roku była informacją ostatnią. Zamieszczono także fragment dwutomowej pracy Wojciecha Lipniackiego „Elementy teorii krajoznawstwa”, a konkretnie rozdział poświęcony organizacji wystaw.

Piąty numer wydany z datą grudzień 1996 rok, powstał z przygotowywanej bibliografii i wystawy wydawnictw kolekcjonerskich prezentowanej na sesji w Suwałkach i giełdzie w Lublinie. Ponieważ w trakcie opracowywania bibliografii odkrywano braki, to aby je uzupełnić w formie biuletynu zaapelowano o ich uzupełnienie. Mimo to bibliografia wielokrotnie zwiększyła swoją objętość w stosunku do jej pierwszego wydania w drugim numerze „Biuletynu Kolekcjonerskiego”. Ten monotematyczny biuletyn wzbogacają wnioski oraz informacja z sejmiku krajoznawczego odbytego w Lublinie przed IV Kongresem Krajoznawstwa Polskiego w Opolu, oraz propozycja - miejsce dla reklamy dla potencjalnych sponsorów „Biuletynu Kolekcjonerskiego”, którzy za reklamę zapewniliby techniczną obsługę wydawnictwa i jego rozsyłkę.

Szósty numer z lutego 1997 roku podsumował swoje półtoraroczne istnienie zamieszczając spis treści z wcześniejszych numerów. Oprócz tego opisano kalendarz działań Komisji Krajoznawczej ZG PTTK w roku 1996 w zakresie kolekcjonerstwa, XVIII Ogólnopolską Wystawę i Giełdę Trofeów Turystycznych „Chomik” w Lublinie, zamieszczono wykaz miejscowości skąd pochodzą kolekcjonerzy. Zamieszczono też głosy kolekcjonerów w ramach tzw. „Wolnej trybuny kolekcjonerów” a znany kolekcjoner ekslibrisów Henryk Stopikowski z Grudziądza rozpoczął cykl informacji dotyczących ekslibrisów.

Z datą marzec 1997 ukazał się numer siódmy w którym zamieszczono projekt założeń programowo-organizacyjnych Centralnego Ośrodka Kolekcjonerstwa Krajoznawczego w Opolu oraz pierwsze opinie na ten temat. Zamieszczono informacje o nowościach kolekcjonerskich w Internecie, aktualny spis kolekcjonerów z adresami, telefonami oraz tematami kolekcji a także mapkę Polski z zaznaczeniem skąd pochodzą kolekcjonerzy.

Dla zainteresowanych podaję, że aby zostać członkiem Klubu „4K” i otrzymywać „Biuletyn kolekcjonerski” wystarczy wypełnić ankietę dotyczącą kolekcjonerstwa (zamieszczona w nr 1 z 1995 roku „Informacji ZG PTTK”) i przesłać ją razem z kopertami w formacie A5 zaadresowanymi na siebie i ze znaczkami (jak za druki) na adres: Henryk Paciej, 45-221 Opole, ul Chabrów 50 m 19. Można też skontaktować się przez pocztę elektroniczną na adres E-mail : henrykp@miramex.com.pl

Henryk Paciej

BARTNE POD ZNAKIEM ŁUKASIEWICZA I JUBILEUSZU

Ilekoć wracam w Beskid Niski kolejny raz upewniam się, że to jeden już z niewielu zakątków naszych gór, gdzie czas "zatrzymał się" - no powiedzmy na początku lat 60-tych, chociaż do końca naszego stulecia jest coraz bliżej. Ogromne puste przestrzenie, trudne do ogarnięcia wzrokiem kompleksy lasów, mało przekształcona, a więc piękna przyroda no i ludzie - jacyś inni, zyczliwsi i bardziej szczerzy, nie zepsuci cywilizacją i dobrobytem.

W dniach 8 do 10 maja 1997 na szlakach turystycznych Beskidu Niskiego Oddział PTTK w Gorlicach zorganizował XVIII Rajd im. Ignacego Łukasiewicza. Patron to iście symboliczny i nie tylko dla Ziemi Gorlickiej. Późniejszy twórca przemysłu naftowego w Polsce zjawiał się w Gorlicach w 1853 roku i wkrótce założył tutaj

pierwszą prymitywną jeszcze destylarnię ropy naftowej oraz prawdziwą naftą zapalił udoskonaloną lampę.

Dużo o Łukasiewiczu, chociaż nie tylko dowiedzieć się można ze zbiorów Muzeum Regionalnego PTTK prowadzonego od wielu lat przez Oddział PTTK w Gorlicach. Oddział posiada w samym centrum miasta dwupiętrową kamienicę wydzierzawiając część swojej siedziby w celach pozyskania funduszy przede wszystkim na działalność programową. Ostatnio zresztą także na działalność gospodarczą.

Po wielu latach żmudnych starań udało się Oddziałowi przejąć i roztoczyć samodzielną opiekę nad dwoma schroniskami PTTK w Beskidzie Niskim - od 10 kwietnia 1996 roku nad Bacówką PTTK w Bartnem a od kilku ostatnich miesięcy także nad najbardziej utytułowanym obiektem tych okolic - schroniskiem PTTK na Magurze Małastowskiej. Jeśli dodać do tego nadzór nad kilkuset kilometrami szlaków w trudnym znakarsko Beskidzie Niskim otrzymany skrócony obraz dokonania środowiska turystycznego PTTK w Gorlicach.

Nie koniec na tym. Od kilku lat gorliccy działacze i turyści utrzymują stałe kontakty ze Słowakami z pobliskiego Bardiova wyrażając to całkiem konkretnie w dorocznych Gorlicko-Bardejowskich Spotkaniach Górskich organizowanych na zmianę po polskiej i słowackiej stronie.

Dodatkowym walorem rajdu, w którym miałem przyjemność wziąć udział i reprezentować nasz Ośrodek był fakt zorganizowania całej imprezy przede wszystkim dla młodzieży.

Wszystkie nici i cele, w tym także 20-lecie Bacówki w Bartnem zostały połączone w gościnnych progach tego obiektu w sobotnie popołudnie 10 maja 1997 roku.

Gospodarz bacówki (od lat dwóch) Maciej Lorczyk powitał w Bartnem około 250 uczestników rajdu, w tym kilkadziesiąt Słowaków z Bardiova na czele z Janem Jakubem i Jozefem Hovancem oraz około 250 uczestników imprezy, dzieci i młodzież z całego regionu gorlickiego. Dowodem doceniania turystyki oraz jubileuszu bacówki stała się obecność Burmistrza Gorlic - Stanisława Szury, Bożeny Srebro z Wydziału Turystyki i Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Nowym Sączu, Dyrektora Spółki "Karpaty"- Schroniska i Hotele PTTK - Jerzego Kłarusa oraz całego Zarządu i Biura Gorlickiego Oddziału PTTK z Prezesem Eugeniuszem Patlą oraz kierownictwem rajdu: Andrzejem Piecuchem, Przemysławem Angrykiem i Mieczysławem Cyrkowiczem.

Około godziny 13.00 burza i ulewny deszcz tylko na krótko próbowały zakłócić program zakończenia rajdu i uroczystości jubileuszu bacówki. Wszyscy szybko wrócili do ogniska, aby posilając się pieczoną kiełbasą posłuchać przy gitarze Bogusława Diducha i jego nastrojowych piosenek turystycznych.

Prezes Oddziału PTTK w Gorlicach przypominając krótko historię tworzenia bazy górskiej w tej części Beskidu Niskiego raz jeszcze oddał uznanie Edwardowi Moskałowi, Wojciechowi Militzowi i Markowi Lengiewiczowi, dzięki którym mogła powstać Bacówka PTTK w Bartnem.

Cały czas była też obecna w Bartnem Gorlicka Telewizja Kablowa a krajoznawcze i sprawnościowe konkursy rajdu posłużyły, mam nadzieję dobrze - turystycznej edukacji gorlickiej młodzieży.

ANDRZEJ HATUSZCZYK

SESJA HISTORYCZNA

W 90-lecie Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego
- Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego
w Warszawie

„3 grudnia 1906 r., z inicjatywy polskich twórców kultury i nauki, organizatorów życia społecznego, polskich patriotów, m.in. Aleksandra Janowskiego, Kazimierza Kulwiecia i Karola Hoffmana, w gmachu byłego Muzeum Przemysłu i Rolnictwa (obecnie Centralna Biblioteka Rolnicza) przy ul. Krakowskie Przedmieście w Warszawie, odbyło się zebranie założycielskie Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego: Przed 90-ciu laty zapoczątkowany został rozwój krajoznawstwa polskiego, kontynuowany od 1950 roku przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze”. Tak rozpoczął swoje wystąpienie prezes Zarządu Oddziału PTTK Warszawa-Śródmieście, Tadeusz Martusewicz, otwierając 8 lutego br. Sesję Historyczną poświęconą 90-leciu PTK w Warszawie.

Sesja Historyczna zorganizowana została przez Zarząd Oddziału PTTK Warszawa Śródmieście, będącego spadkobiercą tradycji pierwszych oddziałów PTK_PTTK w Warszawie, Oddziału Warszawskiego i Stołecznego. Sesja poprzedzona została wydaniem specjalnego numeru czasopisma Oddziału „Barbakan”, który w całości poświęcony został historii i tradycji PTK i PTTK w Warszawie. Wydany został również okolicznościowy medal-znaczek, zaprojektowany przez Włodzimierza Majdewicza.

Uczestnicy Sesji mogli zapoznać się z dorobkiem Towarzystwa w Warszawie, na specjalnie zorganizowanej wystawie w holu gmachu Zarządu Głównego PTTK. Już fragmentaryczność wystawy, ze względu na szczyptłość miejsca, świadczyła o bogactwie i różnorodności form działania. Wystawa pomieściła wiele dokumentów o unikatowej wartości, znajdujących się w prywatnych zbiorach członków PTK, PTT i PTTK oraz ich rodzin.

Wśród 100 uczestników Sesji spotkaliśmy naszych wybitnych działaczy - członków honorowych Towarzystwa, którzy swoją działalność krajoznawczą rozpoczęli w okresie międzywojnia. W Sesji udział wzięli członkowie władz m.st. Warszawy, członkowie Zarządu Głównego PTTK, prezesi oddziałów warszawskich, członkowie naszego Oddziału, sympatycy Towarzystwa. Miłym akcentem Sesji było przekazanie pisma Generalnego Konserwatora Zabytków na ręce prezesa Oddziału, w którym zawarte zostały gratulacje i wyrazy uznania za wielki wkład pracy

naszych społecznych opiekunów zabytków w ochronie dóbr kultury narodowej. Pismo przekazał dr Franciszek Midura - dyrektor Biura Ochrony Dóbr Kultury i Muzeów Państwowej Służby Ochrony Zabytków, przewodniczący Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK, członek naszego Oddziału.

Program sesji obejmował wystąpienia naszych czołowych krajoznawców:

Tadeusz Maczubski przedłożył referat: „Polskie Towarzystwo Krajoznawcze w Warszawie”,

Adam Czarnowski wygłosił referat: „Aleksander Janowski - ojciec polskiego krajoznawstwa”,

Włodzimierz Majdewicz przedstawił obszerną biografię „Generał brygady Mikołaj Wisznicki - żołnierz, artysta, krajoznawca”.

Wanda Skowron mówiła o wybitnym krajoznawcy „Kazimierz Kulwiec - redaktor Ziemi, współtwórca biblioteki PTK”. Zdzisław Migurski przedstawił Oddział Warszawski PTK w latach 1945-1950.

Sesję Historyczną wzbogaciły występy artystów scen warszawskich, przygotowane przez Jerzego Antepowicza, świetnego tenora, działacza Oddziału PTTK Warszawa-Śródmieście. Ryszard Bacciarelli, znany aktor recytował fragmenty poematu Juliana Tuwima „Kwiaty Polskie”, Aleksandra Bubicz - sopranistka śpiewała pieśni Mieczysława Karłowicza i Karola Kurpińskiego. Akompaniował pianista Maciej Baranowski.

Sesję zakończyła tradycyjna lampka wina.

Jerzy Kononowicz

GDAŃSKA PRÓBA INTEGRACJI ODDZIAŁOWYCH DZIAŁACZY TOWARZYSTWA

W dniach 7 i 8 marca z inicjatywy Biura Oddziału Gdańskiego PTTK zorganizowano wycieczkę szkoleniową dla członków Zarządu Oddziału Gdańskiego w Gdańsku, Zarządu Oddziału Morskiego w Gdyni oraz Oddziału Ziemi Elbląskiej w Elblągu.

W pierwszym dniu zapoznano się z problematyką Żuław Wiślanych i sylwetką Wincentego Pola - żołnierza Powstania Listopadowego, poety, który po raz pierwszy nazwał depresyjny teren Deltu Wisły - Żuławami.

W Sali Królewskiej Domu Wycieczkowego Oddziału PTTK w Elblągu odbyto sesję popularno-naukową, gdzie wysłuchano referatów i doniesień omawiających problemy z obszaru działania w/w Oddziałów PTTK:

- 1/ Andrzej Kotliński - Dyrektor Zarządu Parków Krajobrazowych w Elblągu - "Problemy ochrony przyrody w województwie elbląskim i obszarów chronionego krajobrazu";
- 2/ Dariusz Barton - pracownik Wydziału Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Elblągu - "Prawda i mity związane z Kanałem Elbląskim";
- 3/ Janusz Hochleitner - pracownik naukowy - "Misja Św. Wojciecha a Prusowie";
- 4/ Roman Klim - Dyrektor Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku - "Problematyka memento i najnowsze inicjatywy Komisji Krajoznawczej Oddziału PTTK Ziemi Elbląskiej";
- 5/ Roman Brzeski - Prezes Koła Przewodników - "Problematyka działalności przewodnictwa elbląskiego w aktualnej rzeczywistości";
- 6/ Wiesław Karger - Prezes Zarządu Oddziału Ziemi Elbląskiej - "Znakowany szlak turystyczny - Śladami Św. Wojciecha".

Wystąpienia zamknęła obszerna dyskusja mająca na celu wymianę doświadczeń trzech zarządów oddziałowych.

W dyskusji udział wzięli przedstawiciele wszystkich oddziałów i środowisk. Następnie dyskutowano w zespołach tematycznych.

W dniu następnym odbyto wycieczkę szkoleniową. Zapoznano się podczas niej ze Starym Miastem w Elblągu, historią i procesem

jego odbudowy.

Pod pomnikiem w Fiszwie, wzniesionym siłami działaczy PTTK położono wiązanek kwiatów, zapalono znicze. Pomnik poświęcony jest pamięci zamordowanych, internowanych żołnierzy Powstania Listopadowego. Prelekcję związaną z historią tego miejsca, znanego w literaturze jako "mord w Fiszwie", wygłosił plk. Adam Sala.

W Starym Polu zapoznano się z funkcjonowaniem Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Na terenie Ośrodka znajduje się jedyny w Polsce pomnik krowy.

W Żuławce Sztumskiej zapoznano się ze wspólnym obiektem typowym dla dawnego krajobrazu Żuław - domem podsieniowym.

W Świętym Gaju miało miejsce spotkanie z księdzem Jackiem Neumannem - proboszczem parafii w pobliskim Kwietniewie /kościół w Świętym Gaju jest kościołem filialnym parafii w Kwietniewie/.

W intencji uczestników odprawiono uroczyste nabożeństwo z homilią nawiązującą do Męczeńskiej Misji Świętego Wojciecha.

Następnie zapoznano się z budową Domu Pielgrzyma w Świętym Gaju i zakresem działania miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich. Później zasiedliśmy przy ognisku w pobliskim wyrobisku piasku. Po ognisku odbyła się wędrownka do grodziska staropruskiego koło Świętego Gaju oraz do grodziska w okolicach Kwietniewa.

Dalej uczestnicy zapoznali się z funkcjonowaniem pochylni Jelonki na Kanale Elbląskim.

Podczas przejazdu autokarem informowano uczestników o walorach krajobrazowych, historii oraz perspektywach ruchu turystycznego na terenach, które odwiedzili.

Z opinii wyrażanych przez uczestników spotkania, wypełnionego po brzegi programem krajoznawczym wynikało, iż tego typu sesje połączone z programem turystyczno-krajoznawczym winny być organizowane częściej. Pozwalają one integrować aktywności oddziałów i pobudzać nowe inicjatywy.

Wiesław Karger

Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę” - rozstrzygnięty !!!

**Grand Prix w kategorii szkół podstawowych
dla zespołu uczniów ze Szkoły Podstawowej w Chmielnie za pracę
„Chmieleńska dynastia - 100 lat ceramiki Neclów w
Chmielnie”**

**Grand Prix w kategorii szkół ponadpodstawowych
dla Katarzyny Knapskiej z SKKT PTTK „Wędrusie” przy Zespole
Szkół Zawodowych w Żyrardowie za pracę
„Moja Ojcowizna, moja Ojczyzna, moje miejsce w Europie”**

Finałem w dniach 30 maja-1czerwca w Skierniewicach zakończyła się IV edycja Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę”. Gospodarzem i organizatorem Finału był Oddział PTTK w Żyrardowie i jego najprężniejsza jednostka, obchodzący w tym roku swoje 25-lecie SKKT-PTTK „Wędrusie”, działający przy żyrardowskim Zespole Szkół Zawodowych.

Tegoroczny Konkurs przyniósł imponujący plon. Wzięło w nim udział ponad 5000 uczestników, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Byli to autorzy prac indywidualnych i zbiorowych. Takich prac powstało ponad 1000, zgłoszono je z 36 województw. Zanim doszło do imprezy finałowej Sąd Konkursowy miał nie lada zadanie, żeby z ponad stu najlepszych prac zgłoszonych przez oddziały, wytypować te do wyróżnienia na szczeblu centralnym. Spośród bardzo dobrych trzeba było wybrać te najlepsze. Decyzje zapadły 12 maja na posiedzeniu Sądu Konkursowego. Poniżej zamieszczamy tekst protokołu z jego posiedzenia.

**Protokół oceny prac
nadesłanych na IV Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę”
organizowany przez Radę Programową ds. Młodzieży Szkolnej Zarządu Głównego PTTK
i Miesięcznik Krajoznawczo-Turystyczny „Poznaj Swój Kraj”**

Sąd Konkursowy w składzie: Andrzej Gordon - Przewodniczący, Helena Cieślak - Sekretarz
oraz Członkowie: Witolda Kuperowa, Marek Boguszewski, Jerzy Kwaczyński i Zbigniew
Szmidt, postanowił, że na w finale centralnym nagrody otrzymują:

I. W KATEGORII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Grand-Prix otrzymuje:

– Zespół uczniów w składzie: Barbara Szczęsna, Karolina Gizela, Beata Szuta, Joanna Jóskowska i Aleksandra Roszkowska ze Szkoły Podstawowej w Chmielnie (woj.gdańskie), za pracę „Chmieleńska dynastia - 100 lat ceramiki Neclów w Chmielnie”, wykonaną pod kierunkiem opiekuna Stanisława Klimowicza.

Nagrody indywidualne (równorzędne) otrzymują:

- Martyna Lemańczyk ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Chojnicach (woj. bydgoskie), za pracę „**Wokół Muzeum Historyczno-Etnograficznego w Chojnicach**”, wykonaną pod opieką Mirelli Stanisławskiej,
- Anna Agnieszka Ćmoch z SKKT-PTTK przy Szkole Podstawowej w Transborze k/Mińska Mazowieckiego (woj.siedleckie), za pracę „**Moja mała Ojczyzna**”, wykonaną pod opieką Zdzisława Ćmocha,
- Marek Kowalski ze Szkoły Podstawowej w Dolsku (woj.poznańskie), za pracę „**Mój dom rodzinny miasto i gmina Dolsk**”, wykonaną pod opieką Marii Ignaszewskiej,
- Marcin Zboralski ze Szkoły Podstawowej nr 6 w Międzyrzeczu (woj.gorzowskie), za pracę „**Życie w bunkrach**”, wykonaną pod opieką Przemysława Mikołajczyka.

Nagrody zespołowe (równorzędne) otrzymują:

- Bogumiła, Jakub i Paweł Cywińscy z koła PTTK „Bukowe” przy Szkole Podstawowej nr 74 w Szczecinie za pracę „**Zdroje i okolice**” wykonaną pod opieką Zygmunta Cywińskiego,
- Ewa Cebula, Anna Galińska, Mariusz Kocęba, Łukasz Lutomski, Wiesław Mazgajski, Irena Mikulska, Anna Polińska, Jarosław Stopiński, Wioletta Śledź, Joanna Żukowska, i Henryk Walczak ze Szkoły Podstawowej w Kamionie (woj. skierniewickie), za pracę „**Rawka**”, wykonaną pod opieką Joanny Gorzkowskiej,
- Marta Przybylska, Marika Stachowiak i Justyna Suska ze Szkoły Podstawowej nr 6 w Śremie (woj. poznańskie), za pracę „**Feliks Sałaciński - śremski Schliemann**”, wykonaną pod opieką Piotra Mulkowskiego i Zdzisława Żeleźnego.

II. W KATEGORII SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Grand Prix otrzymuje:

- Katarzyna Knapska z SKKT PTTK „Węćrusie” Zespołu Szkół Zawodowych w Żyrardowie (woj.skierniewickie), za pracę „**Moja Ojcowizna, moja Ojczyzna, moje miejsce w Europie**”, wykonaną pod opieką Dariusza Knapskiego.

Nagrody indywidualne (równorzędne) otrzymują:

- Wojciech Piątek z X Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie za pracę „**Z Tywą od źródeł do ujścia**”, wykonaną pod kierunkiem Danuty Pierwieniec,
- Łukasz Wojecki z Liceum Ekologicznego w Zielonej Górze za pracę „**Noblista ze Środkowego Nadodrza – Gerhard Domagk 1895–1964**”, wykonaną pod kierunkiem Mieczysława Wojeckiego,
- Elżbieta Halska z Liceum Ogólnokształcącego przy Zespole Szkół Medycznych w Tarnowie za pracę „**Łękwica**”, wykonaną pod kierunkiem Ludwiki Wójcik,
- Paweł Zań z Liceum Ogólnokształcącego w Biłgoraju (woj. zamojskie), za pracę „**Kopijnik**” wykonaną pod kierunkiem Tomasza Brytana.

Nagrody zespołowe (równorzędne) otrzymują:

- Aleksander Kogut i Daniel Łumanek z Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Koszalinie za pracę „**Mój dom rodzinny, moja miejscowość, położenie, krajobraz, stan środowiska**”, wykonaną pod kierunkiem Arkadiusza Palla,
- Anna Jarosz, Edyta Saletnik, Małgorzata Niemczak, Jacek Walaszek i Paweł Saletnik z SKKT PTTK przy Zespole Szkół Zawodowych w Przeworsku (woj. przemyskie), za pracę „**Nowosielce dawniej i dziś**”, wykonaną pod kierunkiem Mariana Dzimiry
- Agnieszka Buczkowska i Monika Jankowska z Technikum Hotelarskiego w Kutnie (woj.płockie), za pracę „**Płockie ABC**” wykonaną pod opieką Jerzego Wyrzykowskiego,
- Wiesława Pustkowiak i Hanna Pilc z Zespołu Szkół Zawodowych w Pniewach (woj. poznańskie), za pracę „**Historia i współczesność Żębowa i okolic**” wykonaną pod kierunkiem Małgorzaty Skrzypczak.

III. JURY PRZYZNAŁO RÓWNIEŻ NAGRODY SPECJALNE, UFUNDOWANE PRZEZ RÓŻNE INSTYTUCJE

– **Nagrodę Redakcji „Poznaj Swój Kraj” otrzymuje:** Anna Plucińska z XXV Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu za pracę „Swego nie znacie”, wykonaną pod kierunkiem Zofii Paszkiewicz,

– **Nagrodę Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK otrzymuje:** Monika i Michał Sobieraj ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Chojnicach (woj. bydgoskie), za pracę „Chojnicki Klub Żeglarski” przygotowaną pod kierunkiem Mirelli Stanisławskiej,

– **Nagrody Generalnego Konserwatora Zabytków otrzymują:**

1. Mariusz Farat i Mariusz Lasek za pracę „Zabytki drewniane Ziemi oświęcimskiej”,

2. Andrzej Burman i Andrzej Kowalski za pracę „Budownictwo obronne na terenie Polski na przykładzie dworu w Czańcu”.

Obydwie prace powstały w Zespole Szkół Budowlanych w Oświęcimiu (woj. bielskie), opiekunką prac była Jolanta Kućka-Noworyta,

3. Koło Historyków ze Szkoły Podstawowej w Sierakowie, (woj. poznańskie), za pracę „Szlakiem Sierakowskich tablic” wykonaną pod opieką Elżbiety Cymanek,

– **Nagrody Departamentu Rozwoju Turystyki Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki otrzymują:**

1. Krzysztof Kukucki z Liceum Ogólnokształcącego przy Zespole Szkół Technicznych we Włocławku za pracę „Projekt zagospodarowania nieczynnej cegielni „Falbanka” we Włocławku” napisaną pod kierunkiem Heleny Cieślak,

2. Aleksandra Drożyńska z Regionalnej Szkoły Turystycznej w Polanicy-Zdrój, (woj. wałbrzyskie), za pracę „Historia mojej ojcowizny, obiekty zabytkowe – Lewin Kłodzki – miejscowość o najstarszej metryce regionu” napisaną pod kierunkiem Marii Bieleckiej

– **Nagrodę Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK otrzymują:** Alicja Kołodziejczyk i Sylwia Siekierska z Liceum Ogólnokształcącego w Bolechowie, (woj. poznańskie), za pracę „Ciekawe miejsca w Puszczy Zielonce – Arboretum”, opiekunką auterek jest Elżbieta Zastrożna

– **Nagrodę czasopisma „Nowa Wieś” otrzymuje:** Małgorzata Łukanus i Katarzyna Szaflarska ze Szkoły Podstawowej w Gliczarowie Dolnym, (woj. nowosądeckie), za pracę „Historia mojej Ojcowizny, obiekty zabytkowe – wieś Gliczarów Dolny” napisaną pod kierunkiem Barbary Gałdyś

– **Nagrodę Departamentu Społeczno-Wychowawczego Ministerstwa Obrony Narodowej otrzymują:** Przemysław Serafin, Konrad Grudzień i Michał Wasiak z Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w Dęblinie (woj. lubelskie), za pracę „Dęblin wczoraj i dziś” pod kierunkiem Ireny Żurowskiej

– **Nagrody Centralnego Ośrodka Turystycznego Górskiej PTTK otrzymują:**

1. Sławomira Nosek, Iwona Wąsacz, Małgorzata Ciupa i Piotr Witkowski z Międzyszkolnego Klubu Ekoturystycznego przy Szkole Podstawowej nr 3 w Przeworsku (woj. przemyskie), za album „Nasze Sudety” zrealizowany pod kierunkiem Jerzego Piróga,

2. Rafał Frankiel z III Liceum Ogólnokształcącego w Płocku za pracę „Mój ulubiony szlak w Tatrach”, wykonaną pod opieką Bogdana Majewskiego

– **Nagrodę Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK otrzymuje:** SKKT-PTTK przy Szkole Podstawowej w Zduńskiej Woli, (woj. sieradzkie), za pracę „Zduńska Wola w fotografii”, wykonaną pod opieką Anny Dudkowskiej

– **Nagrodę miesięcznika „Ziarno” otrzymują:**

1. Joanna Rybińska, Justyna Soból i Jolanta Żak z Zespołu Szkół Odzieżowych w Radomiu za pracę „Rozwój urbanistyczny Radomia w świetle budowy kościołów” zrealizowaną pod opieką Iwony Nabzdyk,

2. Justyna Saczek i Agnieszka Pizło ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Przeworsku (woj. przemyskie), za pracę „Kościół parafialny pw. Ducha Świętego w Przeworsku” wykonaną pod opieką Lucyny Strączek

– Nagrodę Wydawnictwa PTTK „Kraj” otrzymuje: Monika Nikolajew z II Liceum Ogólnokształcącego w Grudziądzu (woj.toruńskie), za pracę „Ziemia Świętokrzyska” wykonaną pod kierunkiem Małgorzaty Tomaszewskiej.

Sąd Konkursowy

Warszawa, 12 maja 1997 r.

Finałowe spotkanie laureatów i opiekunów ich prac było imprezą bardzo udaną. Na uroczystość wręczenia nagród odbyła się w Wojewódzkim Domu Kultury w Skierniewicach. Prowadzili ją kol.kol. Andrzej Gordon - Przewodniczący Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK i Jerzy Kwaczyński - Prezes Oddziału PTTK w Żyrardowie, a jednocześnie opiekun SKKT PTTK „Wędrusie”. Obecni byli przedstawiciele władz województwa z Wicewojewodą Skierniewickim p.Franciszkiem Opilowskim i p.Jadwiga Winciorek-Dyrektor Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Skierniewicach. Władze centralne reprezentowali: Wicedyrektor Departamentu Opieki, Wychowania i Młodzieży Ministerstwa Edukacji Narodowej p.Krzysztof Sikora oraz Dyrektor Biura Ochrony Dóbr Kultury i Muzeów Państwowej Służby Ochrony Zabytków p. Franciszek Midura. Władze naszego Towarzystwa reprezentował Prezes Adam Chyżewski, a współorganizatora Konkursu, miesięcznik „Poznaj swój kraj”, jego Redaktor Naczelny p. Janusz Sapa.

Sponsorami i jednocześnie głównymi fundatorami nagród w konkursie był Urząd Kultury Fizycznej i Turystki, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Kultury Sztuki. Szczególnie cieszy, że w roku bieżącym poza nagrodami regulaminowymi przyznano również nagrody specjalne, ufundowane przez szereg instytucji i jednostki organizacyjne PTTK.

Laureaci i opiekunowie ich prac uczestniczyli w interesującym programie krajoznawczym poznając bliżej uroki ziemi skierniewickiej. Trasy prowadziły między innymi przez: Łowicz, Arkadię, Nieborów, Bolimowski Park Krajobrazowy, Radziejowice, Kuklówkę, Petrykozy i Rezerwat „Dolina Rawki”.

Przy pełnej sali odbył się wieczór poetycki p. Wandy Skowron autorki m.in. tomiku wierszy zatytułowanego „A wiersze śpiewają”. Zważywszy na fakt, że prawie równolegle odbywał się mecz Polska - Anglia i przygotowania do dyskoteki, zwycięstwo poezji, używając terminologii sportowej, było jednogłośnie i nie podlegało żadnej dyskusji.

Był również czas na spotkania w mniejszych i większych grupkach, wymianę informacji o swoich ukochanych „małych ojczyznach”, o tym jak zbierano materiały do nagrodzonych prac. Z rozmów wynikało, że znaczna część uczestników konkursu nie ma zamiaru poprzestać na tegorocznym sukcesie i obiecywała stanąć w szranki jego przyszłorocznej edycji, a już na pewno namówić do udziału w nim swoich kolegów, służąc własnym doświadczeniem w zmaganiu się z tak trudnym, a jednocześnie pięknym zadaniem jakim jest opisywanie ojczystego kraju.

Do spraw związanych z Konkursem „Poznajemy Ojcowiznę” wrócimy na łamach „Informacji” w najbliższym czasie i postaramy się bliżej zaprezentować nagrodzone prace, ich autorów i opiekunów pod kierunkiem których powstały.

(oprac. Marek Boguszewski)

Z I E M I A

NASZE MARZENIE

Proj. Bruno Zborowski

Proj. Arch. Bruno Zborowski.

DOM POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO.

ZIEMIA • ROCZNIK XXIV • ROK 1934 • Nr 3

Dom P. T. K. w Warszawie. W »Gazecie Polskiej« z dn. 29.III 1933 ukazał się artykuł p. t. »Dom, który musi stanąć!«, gdzie o przyszłym budynku P.T.K. powiedziano m. in.: »projekt przewiduje umieszczenie w gmachu schroniska wycieczkowego na 250 łóżek, przy czym przy ew. zainstalowaniu łóżek piętrowych w schronisku mogłoby się pomieścić do 400 osób. Dla wycieczkowiczów czynna będzie jadalnia i bufet, łazienki, natryski i t. p. W gmachu P. T. K. mieścić się będzie sala odczytowa na 500 osób, druga mniejsza na 150 osób, sala muzealna, biblioteka, 16 pokoi biurowych, w których ulokowanoby m. in.: biura redakcyjne i administrację »Słownika Geograficznego Państwa Polskiego«, »Ziemi«, biuro Rady Głównej i Oddziału Warszawskiego. Kubatura gmachu obliczona została na 18.000 m.³... Możliwości budowy są dziś większe niż kiedykolwiek. Towarzystwu przyjdzie z pomocą Fundusz Pracy, którego władze zainteresowały się już budową siedziby P. T. K. Istnieje również możliwość za-

ciągnięcia długoterminowej pożyczki w Banku Gosp. Krajowego. Dodać do tego należy jeszcze, że budową gmachu, a zwłaszcza schroniska wycieczkowego zainteresowało się Warszawskie Kuratorium Szkolne. Jak wykazuje statystyka w r. 1932 do stolicy przybyło w celach turystyczno-krajoznawczych 25.000 młodzieży. Kuratorium Warszawskie posiada na cel budowy schroniska (domu wycieczkowego młodzieży) poważną sumę, którą skłonne jest zasilić budowę gmachu P.T.K. z tem, że będzie korzystać z niego młodzież szkolna». Do głosów prasy dodać należy, iż Magistrat st. m. Warszawy na posiedzeniu w dn. 12.II 1934, a następnie Rada Miejska w dn. 12.II 1934 postanowiła odstąpić P. T. K. tytułem darowizny na budowę własnego gmachu część gruntu miejskiego, pozostałego po budowie wiaduktu Markiewicza przy ul. Karowej o powierzchni około 2.300 mtr.².

Jeden warunek: na placu ofiarowanym musi stanąć Dom P. T. K. w ciągu lat pięciu!

WYDARZENIA

45 lat Koła Przewodników PTTK w Olsztynie

W bieżącym roku mija 45 lat od powstania Koła Przewodników Turystycznych PTTK w Olsztynie. Jest więc okazja, aby choćby krótko przypomnieć działalność i osiągnięcia Koła oraz przynajmniej niektórych działaczy, którzy jego historię tworzyli.

Kolo powstało z inicjatywy absolwentów kursu przewodników, zakończonego 28 maja 1952 r. uroczystym rozdaniem świadectw. Był to pierwszy organizowany przez PTTK w Olsztynie kurs kandydatów na przewodników, którego absolwenci pragnęli praktycznie wykorzystać zdobyte wiadomości i utrzymać stały kontakt z PTTK i między sobą. Było to zasługą kierownika kursu Józefa Targońskiego oraz wykładowców takich jak Witold Korzynek, Stanisław Wiśniewski, Władysław Sienkiewicz czy Edward Lisiewicz — wszyscy niestety już nie żyją.

Pośród 20 absolwentów został wybrany zarząd Koła w składzie 4 osób: prezes — Zofia Biedrzycka-Gozdek, v-ce prezes — Antoni Ławynowicz, sekretarz — Stanisław Kosiński i z-ca sekretarza — Jan Rogowski. Ponieważ Kolo nie posiadało żadnych funduszy i nic nie wskazywało na to, że w najbliższym czasie sytuacja się zmieni — nie wybrano skarbnika.

Najpilniejszym zadaniem zarządu było opracowanie tymczasowego regulaminu, który określałby prawa i obowiązki członków Koła. Regulamin taki został opracowany i przyjęty na zebraniu 23. czerwca 1952 roku.

Początkowo były problemy z dopasowaniem Koła Przewodników do struktur organizacyjnych PTTK. Wycieczek było niewiele, więc Kolo Przewodników organizowało niedzielne zwiedzanie Olsztyna pod hasłem „Poznajemy nasze miasto” — uczestnictwo było bezpłatne, przewodnicy pracowali społecznie.

W 1954 r. Kolo Przewodników zostało przyjęte do struktur Oddziału PTTK w Olsztynie, który zatrudnił pracownika do spraw obsługi ruchu turystycznego. Jednak dopiero wprowadzenie w 1956 r. specjalnych zarządzeń ZG PTTK dotyczących spraw przewodnickich i normujących stawki wynagrodzenia, a także dających możliwość dysponowania pewnymi funduszami, umożliwiło prawidłowe działanie Koła. W tym też czasie nastąpił gwałtowny wzrost zainteresowania Warmią i Mazurami, zaczęło przyjeżdżać coraz więcej wycieczek. Przewodnicy stali się potrzebni i poszukiwani. Organizuje się nowe kursy przewodnickie, których absolwenci zasilają skład Koła.

W 1957 r. prezesem Koła wybrano Henryka Langowskiego, który okazał się świetnym organizatorem, oddanym działaczem PTTK i niezapomnianym kolegą. Ponieważ Kolo liczyło już 50 członków zwiększył się skład zarządu. Przy zarządzie Koła została powołana Komisja Szkoleniowa, której pierwszym przewodniczącym został Aleksander Górski. Kolo posiadało już własne fundusze, co pozwoliło na przygotowanie i wydanie serii skryptów szkoleniowych, omawiających najbardziej uczęszczane trasy turystyczne Warmii i Mazur. Autorami ich są: Zofia Biedrzycka-Gozdek, Aleksander Górski, Henryk Langowski, Edward Lisiewicz i inni. Wprowadzono też Książeczkę Pracy Przewodnika oraz regionalny zna-

czek przewodnicki, do którego noszenia byli zobowiązani przewodnicy podczas oprowadzania wycieczek.

W 1960 r. weszło w życie Zarządzenie Przewodniczącego GKFKFIT normujące sprawy przewodnickie. Zarządzenie to uznano m. in. przewodnictwo za „zawód prawnie chroniony”. Zgodnie z tym zarządzeniem 5 członków Koła spełniających wszystkie wymogi uzyskało najwyższą, pierwszą klasę przewodnicką. Od wejścia w życie zarządzenia przewodnicy zdawali egzaminy przed komisją, w której skład wchodził m. in.: przedstawiciel WKFKFIT, Wojewódzki Konserwator Zabytków oraz Wojewódzki Konserwator Przyrody. Resztę składu Komisji stanowili członkowie Komisji d/s Egzaminów Przewodników Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Olsztynie. Legitymacje przewodnickie wydawane były przez Urząd Wojewódzki.

Następne lata przynoszą dalszy rozwój Koła, absolwenci kolejnych kursów przewodnickich zwiększają szereg członków, posiadane fundusze własne umożliwiają unowocześnienie i urozmaicenie metod szkolenia, a także organizowanie krajowych i zagranicznych wycieczek szkoleniowych dla członków Koła.

Działalność przewodnicka staje się zaraźliwą pasją. W Kole kojarzą się małżeństwa przewodnickie, działają małżonkowie a nawet całe rodziny (np. Hermanowie — rodzice z synem, Grabowscy — ojciec z synem i córka, Górski z córką i dziećmi, Biedrzycka-Gozdek najpierw z mężem, a po jego śmierci z synem). Przewodnicy pełnią różne funkcje we władzach PTTK, działają w Komisjach Statutowych PTTK, prowadzą wykłady na szkoleniach przewodników, współpracują z innymi organizacjami uczestników imprez organizowanych przez PTTK, a w razie potrzeby także inne grupy. Niektórzy przewodnicy mają liczącą się dorobek wydawniczy, np. Jan Baldowski, autor wielu przewodników i informatorów turystycznych.

Przewodnictwo staje się też atrakcyjnym zawodem, czego dowodem jest zwiększająca się liczba członków Koła oraz oprowadzonych wycieczek: 1952 r. — 20 przewodników oprowadziło 50 wycieczek, 1965 r. — 91 przewodników oprowadziło 1.232 wycieczek, 1970 r. — 193 przewodników oprowadziło 2.649 wycieczek, w tym 514 zagranicznych.

Praca przewodników jest dostrzegana i doceniana, kilku z nich otrzymało wysokie odznaczenia państwowe (Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski oraz Srebrne i Złote Krzyże Zasługi), liczni zostali uhonorowani odznaczeniami regionalnymi, resortowymi oraz PTTK-owskimi.

Na początku lat dziewięćdziesiątych nastąpiły poważne zmiany w turystyce. Zawód przewodnika turystycznego utracił status zawodu chronionego prawem. Zmieniły się struktury organizacyjne PTTK.

W 1991 r., wobec nieporozumienia na tle finansowym z Oddziałem PTTK w Olsztynie, powstało Biuro Przewodników „WARMIA” S.C. Do chwili zlikwidowania Biura Obsługi Ruchu Turystycznego PTTK w dniu 1.01.1995, zlecenia na obsługę przewodnicką przyjmowały dwa biura — BORT PTTK oraz Biuro Przewodników „WARMIA”. Obecnie tylko to drugie.

Powstałe w 1995 roku na bazie Okręgowego Zespołu Gospodarki Turystycznej (pion gospodarki PTTK) biuro Turystyki „Mazury” nie przejęło niestety obsługi przewodnickiej.

Wobec tych wszystkich zmian poważnie zmieniła się też sytuacja Koła Przewodników. Liczba członków Koła zmniejszyła się do ok. 100. Wielu zrezygnowało, niektórzy zarejestrowali usługi przewodnickie i pracują na własne konto.

W miarę potrzeby nadal organizowane są kursy dla kandydatów na przewodników, przy czym wymogi są następujące: obowiązkowo matura, miłe widziane studia wyższe, znajomość co najmniej jednego języka obcego.

30.06.1993 r. została powołana przez ZG PTTK w Olsztynie Komisja Egzaminacyjna Przewodników, której zadaniem jest — poza przeprowadzaniem egzaminów dla uczestników organizowanych kursów i nadawaniem uprawnień przewodnickich — przeprowadzanie co 2 lata weryfikacji przewodników i przedłużenie uprawnień na następne 2 lata. Dotyczy to jednak tylko osób należących do Koła Przewodników PTTK.

Mimo wszystkich problemów Olsztyńskie Kolo Przewodników PTTK istnieje nadal i działa zgodnie z wieloletnią tradycją. Jest to niewątpliwie zasługą kolejnych prezesów Koła, którzy swoją inicjatywą, entuzjazmem, umiejętnością współzycia i współpracy z kolegami, zdolnościami organizacyjnymi i wielkimi zaangażowaniem społecznym, wspomagani przez członków zarządu, przyczynili się do rozwoju Koła i osiągnięcia przez nie liczącej się pozycji. Było ich 14 w ciągu 45-letniej działalności Koła. Czterech z nich nie żyje, sześciu wycołało się z pracy ze względów zdrowotnych i in. Obecnie prezesem Koła jest trzecią kadencję Marian Jurak.

W latach 1995/96 zweryfikowało się 100 przewodników, w roku bieżącym jeszcze nie wszyscy przystąpili do weryfikacji, ale liczba nie powinna się zmienić.

Pośród zweryfikowanych w 1995/96 roku przewodników uprawnienia na miasto Olsztyn oraz Warmię i Mazury posiadało 94 osoby, dodatkowo uprawnienia na woj. suwalskie 30 osób, dodatkowo uprawnienia na woj. elbląskie 30 osób, tylko na miasto Olsztyn 3 osoby, miasto Olsztyn i okolice + Grunwald 3 osoby

Uprawnienia do prowadzenia w językach obcych ma 28 osób, w tym: j. angielski — 3 osoby, j. francuski — 2 osoby, j. niemiecki — 15 osób, j. rosyjski — 7 osób, j. szwedzki — 1 osoba.

Zofia BIEDRZYCKA-GOZDEK

PRZEDRUHI.

**USŁUGI PRZEWODNICKIE
NA TERENIE WARMII I MAZUR**

OLSZTYN
• Warmińsko-Mazurski Oddział PTTK, Olsztyn, Wysoka Brama, tel. 527-36-65 (w godz. 12 - 16)
• Biuro przewodników „WARMIA” S.C., Olsztyn, ul. Staromiejska 6, tel. 527-41-25, wew. 21, fax 533-38-94

GIZYCKO
• Oddział Wielkich Jezior Mazurskich PTTK BIJO, ul. Nadbrzeźna 11, tel. 0-87/28-29-05

OSTRÓDA
• Oddział Ostrodzki PTTK Ostróda, Plac 1000-lecia, tel. 46-25-40

KETRZYŃ
• Oddział PTTK w Ketrzynie, ul. Pocztowa 5, tel. 752-28-78

Uwaga: Przewodnicy ketrzyńscy pełnią codziennie dyżury w Gierłożu (Wilczy Szaniec) oraz przy kościele barokowym w Świętej Lipce.

XXV - lecie SKKT „Wędrusie”.

Od opiekuńca:

Droży przyjaciele!

Wita Was SKKT „Wędrusie” Zespołu Szkół Zawodowych w Żyrardowie. Klub, który w roku 1997 obchodzi swój srebrny jubileusz. W czasie tych 25 lat członkowie klubu przemierzali szlaki turystyczne długości przeszło 100 tys. km, czyli tyle co 2,5 długości równika. Poznali swój region, całą Polskę, byli też za granicą. Poznali smak przygody turystycznej. Cieszą się z tego, że nasze turystyczne ścieżki wiążą się często z ciekawymi i wspaniałymi spotkaniami z ludźmi - członkami innych klubów, nauczycielami, miłośnikami natury i poszukiwaczami przygód na turystycznym szlaku. A jak to się zaczęło.

Z kart historii

Przed ponad 26 laty podjąłem pracę w Zespole Szkół Zawodowych w Żyrardowie jako stypendysta Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie, absolwent Wydziału Elektroniki Politechniki Warszawskiej o specjalności „maszyn matematycznych”.

Ponieważ na studiach zajmowałem się turystyką i miałem na koncie wiele udanych studenckich rajdów i wypraw zagranicznych postanowiłem kontynuować tę działalność w warunkach szkolnych. Początki były bardzo skromne. Uczyłem tylko w dwóch klasach tzw. komputerowych (maturalnej i przedmaturalnej) i nie miałem szerokiego kontaktu z młodzieżą całej szkoły. Udało mi się jednak na koniec roku skompletować grupę 20 uczniów i wyjechać na obóz wędrowny po Górcach i Tatrach. Obóz wakacyjny był organizowane w szkole wcześniej przez innych nauczycieli, m.in. Janusza Granowskiego, Gerarda Groszewskiego, Edwarda Dębińskiego i Zbigniewa Kowalskiego. Ponieważ obóz po Górcach i Tatrach był bardzo udany, a część uczniów - uczestników obozu nadal chodziła do szkoły w roku następnym działalność turystyczna bardzo się ożywiła. Powołaliśmy więc Szkolny Klub Krajoznawczo-Turystyczny „Wędrusie”. Młodzież zapisała się do PTTK i PTSM. Zaczęliśmy jeździć na rajdy i imprezy ogólnopolskie. Na stałe do kalendarza naszych wyjazdów weszły: Ogólnopolski Majowy Rajd Świętokrzyski, Zlot Młodzieży w Palmirach, Ogólnopolski Rajd „Szlakiem Skalnych Grzybów” i Ogólnopolski Rajd w Górach Białskich.

Działalność ta została zauważona przez ówczesne warszawskie Kuratorium Oświaty i Wychowania. W roku 1974 byliśmy wizytowani i zostaliśmy uznani za jedną z najlepszych szkolnych placówek turystycznych w woj. warszawskim. Otrzymaaliśmy prawo reprezentowania województwa warszawskiego na Centralnym Zlocie Młodzieży PTSM w Szczecinie - Dąbju. Na wyprawę do Szczecina warszawskie KOiW wydelegowało 10 uczniów z naszej szkoły i 10 uczennic z Liceum Medycznego w Konstancinie. Ze środków Kuratorium zakupiono nam 25 rowerów turystycznych, 13 namiotów, 25 śpiworów i 25 materacy oraz zamówiono 25 sakw podróżnych dopasowanych do naszych rowerów.

Była to nagroda nie lada. Do dziś pamiętam ją jako coś niezwykłego. Zwłaszcza dlatego, że w roku 1975 nastąpiła reforma administracji krajowej i jako szkoła przeszliśmy pod nadzór Kuratorium Oświaty i Wychowania w Skierniewicach. Okazało się wówczas, że rowny i sprzęt turystyczny, który przez ok. 8 miesięcy użytkowaliśmy po zlocie tak naprawdę stanowił nadal własność warszawskiego KOiW. Jeszcze przed następną akcją letnią przyjechał pod szkołę wojskowy „Star” z leżką w oku musieliśmy rozstać się z bliskim nam sprzętem turystycznym.

Od 1975 r. byliśmy więc w Skierniewickim. Trzeba było wiele spraw zaczynać od nowa. Brakowało kalendarza imprez i wspólnych tradycji. Stan takiej tymczasowości trwał przez ok. dwa lata. Dopiero rok 1977 przyniósł pewne zmiany. Na tali dyskusji dopuszczono do współpracy Młodzież i Opiekunów SKKT. Powstał wojewódzki kalendarz imprez, uzupełniono o nauczycieli składy Zarządów Wojewódzkich PTTK i PTSM. Rozwinęła się współpraca PTTK, PTSM, Komendy Chorągwi ZHP, Kuratorium Oświaty i Wychowania oraz Wydziału Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Skierniewicach. Imprezy wprowadzone wówczas do wojewódzkiego kalendarza odbywają się do dzisiaj.

Do imprez o najdłuższej tradycji zaliczyć należy: „Rajd Powitania Wiosny”, Rajd „Szlakiem Miejsc Pamięci Narodowej”, Akcję „Czysty Las”, Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy, Szkolenia Przedsezonowe SKKT, Młodzieżową Szkołę Turystyki, Konkurs Krasomowczy, Konkurs Kół Klubów Turystycznych, Konkurs Krajoznawczy i Szkolenia Posezonowe SKKT.

Od 1981 roku do współpracy włączyła się Liga Morska, która wzbogaciła kalendarz wojewódzki o imprezy marynistyczne: „Zasłubiny z Bałtykiem w Pucku”, „Zasłubiny z Bałtykiem w Kołobrzegu”, Konkurs „Młodzież na Morzu”, „Dni Morza” i Młodzieżową Szkołę Morską.

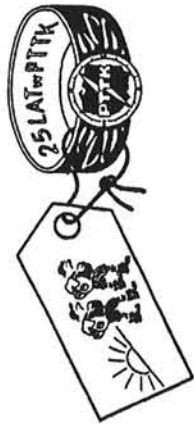
I tak jest do dnia dzisiejszego. SKKT „Wędrusie” ZSZ w Żyrardowie pełni obecnie rolę organizatora większości imprez wojewódzkich PTTK, PTSM i Ligi Morskiej.

W kartotekach SKKT „Wędrusie” zarejestrowanych jest przeszło 8000 osób posiadających legitymacje PTTK, przeszło 6500 osób posiadających legitymacje PTSM i ok. 7000 osób z legitymacją Ligi Morskiej. Przez 25 lat przez Klub przewinęło się więc wielu uczniów i nauczycieli, w tym większość z Zespołu Szkół Zawodowych w Żyrardowie.

Z kronikarskiego obowiązku wymienić należy tych, którzy zapisali się zlotnymi zgłoszkami. Do historii SKKT „Wędrusie” przeszli uczniowie: Bogucki Marek, Czajka Violetta, Fijałkowski Mariusz, Figałowski Maciej, Kołodziejki Marek, Kryła Teresa, Kurek Tadeusz, Nagłowski Krzysztof, Oślakowska Iwona, Olczak Ewa, Piatkowski Jerzy, Różycki Dariusz, Stefański Andrzej, Zbiciak Mariusz i Żulewski Jarosław. W okresie 25 lat, w różnych latach pełniili oni funkcje młodzieżowych przewodniczących SKKT „Wędrusie”.

Do historii SKKT „Wędrusie” przeszli też nauczyciele, którzy opiekowali się młodzieżą SKKT w czasie rajdów i wypraw turystycznych, posiadacze legitymacji PTTK, PTSM i Ligi Morskiej: Banasiak Janina(♀), Banasiak Waldemar(♂), Bielecki Jacek, Bielecki Roman, Borowski Zygmunt, Brzeziński Krzysztof, Bronowski Waldemar, Bulwin Genowefa, Bulwin Kazimierz, Drużyński Andrzej, Dukaczewski Roman, Dziełdzic Krystyna, Figat Janusz, Frenzel Andrzej, Gadomska Zofia, Gadomska Andrzej, Graczyk Włodzimierz, Groszewski Gerard, Iżycka Krystyna, Iżycki Bogdan, Kalisiak Czesław, Kicki Jerzy, Komoń Aleksander(♀), Kowalski Józef, Kowalski Zbigniew, Kozłowski Bogumił, Knapki Dariusz, Kruk Wiesława, Kust Izabella, Łojyszczuk Bogusław, Maletka Jadwiga, Mamczarek Andrzej, Markowska Anna, Mazurek Tadeusz, Mirgos Ryszard, Mońko Mariola, Piekarski Marek, Piotrowska Teresa, Przybył Józef, Przybył Henryk, Raczkowska Helena, Skibiński Albert, Słomińska Barbara, Sosnowski Zbigniew, Stalewska Grażyna, Stróżycaż Eugeniusz, Suchecki Bogdan, Szymański Andrzej, Swiatły Krzysztof, Todor Włodzimierz, Wierzbicki Jacek, Zagórska Jolanta, Zagórski Ireneusz(♀), Zarebski Marian i Żuk Andrzej.

Za swoją aktywną działalność SKKT „Wędrusie” ZSZ w Żyrardowie otrzymało wiele znaczących wyróżnień m.in. Złotą Honorową Odznakę PTTK i nagrodę Przewodniczącego Komitetu ds. Młodzieży Aleksandra Kwaśniewskiego.

Przez 25 lat jako opiekun SKKT „Wędruś” miałem przyjemność współpracować z trzema dyrektorami ZSZ w Żyrardowie :

- inż. Kazimierzem Buławskim (lata 1971-72)
- mgr inż. Eugeniuszem Szczygiłem (lata 1972-91)
- mgr Barbarą Gruchal (lata 1991-97).

Z tej okazji dziękuję Wszystkim wymienionym powyżej uczniom, nauczycielom i dyrektorom za pomoc i współpracę.

SKKT „Wędruś” dzisiaj.

Aktualnie SKKT „Wędruś” ZSZ w Żyrardowie zrzesza 503 członków PTTK, 550 członków PTSM i 1010 członków Ligi Morskiej (stan wg opłacalności składek na dzień 31.12.96 r.).

Obecnie najaktywniejszą grupą młodzieży stanowią: Bartosik Marek, Bonowska Emilia, Gątarczyk Edyta, Knapaska Katarzyna, Orliński Marcin, Piątek Angelika, Rokicki Bogdan, Sosnowski Rafał, Wąsowski Sławomir i Zawisza Marcin. Wiele wymienionych wcześniej nauczycieli kontynuuje swoją działalność będąc przewodnikami PTTK (Brzeziński Krzysztof, Frenzel Andrzej, Groszewski Gerard, Łyczka Krystyna, Maletka Jadwiga, Markowska Anna, Piekarski Marek, Piotrowska Teresa, Todros Włodzimierz) lub opiekując się swoimi grupami SKKT (Gadomska Zofia, Kowalski Zbigniew, Knapski Dariusz, Stalewska Grażyna). Oprócz „Wędruś” na terenie ZSZ aktywnie działa autonomiczny Harcerski Klub Turystyczny „Tramp” pod opieką dh Andrzeja Drużyńskiego, byłego działacza SKKT „Wędruś”.

SKKT „Wędruś” ZSZ w Żyrardowie należy do najlepszych SKKT w woj. skierniewickim i reprezentuje województwo na większości imprez centralnych.

W 1997 r. spotkało nas szczególne wyróżnienie. Zostaliśmy wytypowani przez Radę Programową ds. Młodzieży Szkolnej Zarządu Głównego PTTK do organizacji podsumowania IV edycji konkursu krajowego „Poznajemy Ojcowiznę”. Podjęliśmy wyzwanie. W ten sposób stały kalendarz naszych imprez w roku 1997 wzbogacony został o imprezę ogólnopolską. Jest nam miło gościć u „siebie” młodych krajoznawców z całej Polski. Ten cudzystów to stąd, że gościmy Was nie u siebie w Żyrardowie, a w Skierniewicach i prawdziwym gospodarzem spotkania jest Wojewoda Skierniewicki Andrzej Charzewski.

W normalnym roku kalendarzowym cała nasza aktywność skupia się na organizacji wycieczek zimowego i letniego młodzieży szkolnej Żyrardowa i całego województwa i organizacji imprez wojewódzkich rozpoczętych przed 20 laty.

W roku 1997 zaplanowano m.in.:

styczeń 1997 r.

-XIV Rajd „Szlakiem powstania styczniowego” (3 etapy)

lutym 1997 r.

-XII Młodzieżowa Zimowa Szkoła Esperanto
-XII Młodzieżowa Szkoła Narciarska PTTK
-XII Młodzieżowa Zimowa Szkoła Turystyki PTSM
-XII Zimowe Warsztaty Marynistycznej Ligi Morskiej

-XI Sejmik Marynistyczny „Zaślubiny z Bałtykiem - Puck 97”

marzec 1997 r.

- XI Sejmik Marynistyczny „Zaślubiny z Bałtykiem” - Kołobrzeg 97
- XXII Rajd „Powitanie Wiosny”
- XIII Młodzieżowy Sejmik Krajowawczy „Kraaków 97” i Kurpie 97”

kwiecień 1997 r.

- XVIII Rajd „Szlakiem Miejsca Pamięci Narodowej” (5 etapów)
- XVII Akcja „Czysty Las”
- X Sejmik Wielkanocny „Śmigus Dyrngus w górach”

maj 1997 r.

- XII Akcja „Czyste góry 97” (4 etapy)
- ogólnopolskie podsumowanie IV edycji konkursu „Poznajemy Ojcowiznę” 97”
szewiec 1997 r.

- XII Akcja „Czyste morze” (4 etapy)

- XV Obchody „Dni Morza 97”

lipiec i sierpień 1997 r.

- XV Młodzieżowa Letnia Szkoła Górską PTTK

- XV Młodzieżowa Letnia Szkoła Morska LM

- XV Młodzieżowa Letnia Szkoła Turystyki PTSM

- XV Młodzieżowa Letnia Szkoła Esperanto

wrzesień 1997 r.

- XVII Sejmik Marynistyczny „Gdańsk 97”

- XIII Jesienny Sejmik Krajowawczy „Kraaków 97”

październik 1997 r.

- XI Jesienny Sejmik Turystyki Górskiej (4 etapy)

- XV Konkurs Kół i Klubów SKKT

- XV Konkurs Krajowawczy

- XV Konkurs Ekologiczny

- XXII Konkurs Krasomówczy

listopad 1997 r.

- XIII Rajd „Szlakiem Niepodległości 97” (2 etapy)

- XIV Rajd „Szlakiem Powstania Listopadowego 97” (2 etapy)

grudzień 1997 r.

- XV Sejmik Turystyki Górskiej „Andrzejkę w Zakopanem”

- IX Sejmik Marynistyczny „Andrzejkę na Bałtyku”

- XV Rajd „Warszawskim szlakiem”

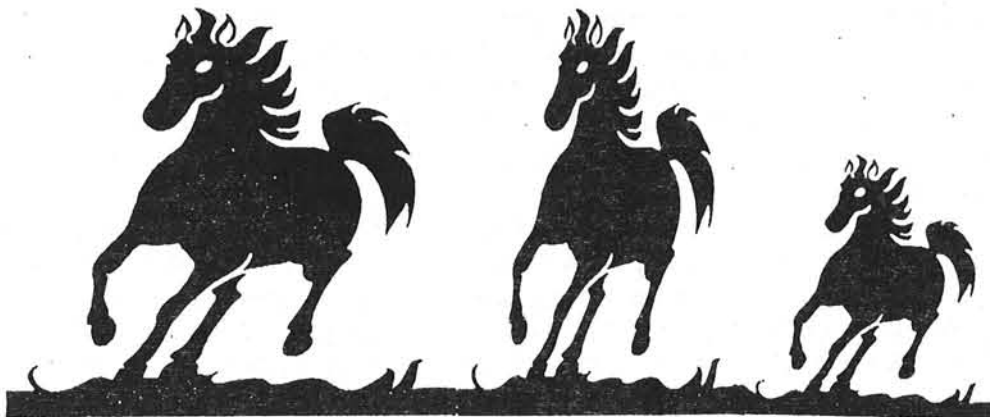
- XII Sejmik Ekologiczny „Sywester w Białowieży”

- XII Noworoczne Spotkanie „Sywester w górach”

- XII Noworoczne Spotkanie Esperantkie

- XII Noworoczne Spotkanie Marynistyczne.

TURYSTYKA KONNA W GÓRACH I NA NIZINACH

Można powiedzieć, że górską turystykę jeździecką zaczęła się wraz z pierwszą wycieczką górską, zorganizowaną przez Towarzystwo Tatrzańskie w Karpaty Wschodnie ("Pamiętniki Tatrzańskie"- wspomnienie z wycieczek). Nie było wówczas wyodrębnionej specjalistycznej komisji konnej, czy jeździeckiej. Konia potraktowano jako środek transportu, przyjazny turystom.

W 1990 roku grupa działaczy PTTK (Oddziału w Nowym Sączu - kol. W. Mróz i Krakowie - kol. M. Krzemień) i miłośników koni (Dyrektor Stadniny w Gładyszowie W. Kario) dzięki życzliwości i zaangażowaniu ówczesnego dyrektora COTG w Krakowie - Piotra Krzywdy przygotowała regulamin Przewodnika Turystyki Jeździeckiej, zmieniony w listopadzie 1990 na Instruktora Turystyki Jeździeckiej PTTK oraz regulamin Górskiej Odznaki Turystyki Jeździeckiej PTTK. Oba regulaminy zostały zatwierdzone przez Komisję Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK. W tym samym czasie powstał Jeździecki Klub Turystyki Górskiej w Nowym Sączu, a członkami honorowymi tego Klubu zostali: P. Krzywda, M. Krzemień i W. Szczepański. W 1991 roku zorganizowano pierwszy kurs na uprawnienia instruktora turystyki jeździeckiej PTTK oraz pierwszy rajd konny. W następnym roku odbyły się kolejne dwa kursy (jeden w Gładyszowie w Beskidzie Niskim, drugi w Brennej w Beskidzie Śląskim). Trzeba tu dodać, że ukończenie kursu i zdanie egzaminów nie było jednoznaczne z uzyskaniem uprawnień, które otrzymywały osoby dopiero po odbyciu i zaliczeniu stażu w stadninie i na wycieczkach konnych. Podobne kursy odbywały się w latach 1993-1995, przy czym w 1993 roku uczestnikami kursu byli m.in. pracownicy Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Od 1994 roku z ramienia Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK z Jeździeckim Klubem Turystyki Górskiej PTTK oraz Stadniną Koni Huculskich współpracował (i doradzał) kol. Andrzej Matuszczyk, który pisał o turystyce konnej w górach m.in. do „Na szlaku”, „Gazety Krakowskiej” i „Gazety Małopolskiej”. Ponadto w grudniu 1994 roku zostało zarejestrowane Stowarzyszenie „Konia Huculski”, którego prezesem został Władysław Mróz (również prezes JKTG w Nowym Sączu). Głównym celem Stowarzyszenia jest promocja i hodowla koni rasy huculskiej. W tym miejscu wypada napisać kilka słów o huculach.

Ojczyzną tych niewysokich koni jest kraina we Wschodnich Karpatach, zamieszkiwana przez Huculów „ kresowe plemię słowiańskie na karpackim bastionie, przetkane Wołoszą” (tak określił ten lud Wincenty Pol). Hodowane przez Huculów konie zwane huculskimi, zaliczne są do prymitywnych ras górskich. Wykazują wysoki stopień inteligencji, mają niezwykłe wyczucie i orientację w terenie, dzięki czemu nadają się do wędrówek górskich. Spokojne i przyjacielskie - można się czuć bezpiecznym siedząc na ich grzbiecie.

Górska turystyka jeździecka została włączona do programu

agroturystycznego finansowanego przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa „FAPA”. Zorganizowano (Stowarzyszenie) kurs instruktorski oraz wyznakowano 100 km szlaków i wydano folder tych szlaków. Zainteresowanie rozwojem turystyki konnej potwierdziło wydanie przez PTTK (IV 1995) aneksu do nowej „Instrukcji znakowania szlaków turystycznych”, w którym mowa również o szlakach konnych.

A co z turystyką konną na nizinach ? Jest również. Najbardziej znanym ośrodkiem PTTK, gdzie są wykorzystywane konie w turystyce nizinnej jest Golub Dobrzyń i znany kasztelan golubskiego zamku, prezes Oddziału PTTK, pomysłodawca i organizator słynnych już w kraju i za granicą Turniejów Rycerskich. W 1994 roku kol. Zygmunt Kwiatkowski sygnalizował konieczność ujęcia w ramy organizacyjne spraw związanych z uprawianiem turystyki konnej, proponując m.in. utworzenie Ośrodka Jeździeckiego PTTK. Biorąc pod uwagę powyższe osiągnięcia i działania w dziedzinie turystyki jeździeckiej w marcu 1996 roku powołano Komisję Turystyki Konnej, dziś już Komisję Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK. Skład osobowy Komisji publikowano w marcowych „Informacjach ZG PTTK”, a w kwietniowych regulaminy: Przodownika Turystyki Jeździeckiej i Jeździeckiej Odznaki Turystyki Górskiej i Nizinnej. Są już wydrukowane książeczki turystyki jeździeckiej i wykonane odznaki. Dysponuje nimi Oddział Wojskowy PTTK w Krakowie - Karpacki Klub Turystyki Jeździeckiej PTTK. Autorem koncepcji wzoru odznaki jest Marek Krzemień, jest to ten sam wzór, według którego wykonano 1991 r. odznaki JK TG PTTK w Nowym Sączu. Odznakę wykonano w dwóch rodzajach dla nizin i gór oraz w trzech stopniach (brązowy, srebrny i złoty). Ponadto wykonano odznakę popularną, którą mogą zdobywać dzieci (po ukończeniu 10 roku). Współpracujące z Komisją Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK ośrodki jeździeckie - w Gładyszowie i Golubiu Dobrzyniu spełniają wszystkie warunki do przyznawania Odznaki, organizują również obozy jeździeckie dla młodzieży. Są też przodownicy turystyki jeździeckiej PTTK, którzy mamy nadzieję już podczas tych wakacji na obozach jeździeckich będą weryfikować odznakę. W czerwcu (7-8) w Gładyszowie odbył się I Sejmik Przodowników Turystyki Jeździeckiej PTTK. Rozmawiano o różnych problemach i potrzebach „turystów konnych” w tym też o rozwoju agroturystyki. W górach są już ośrodki, a w nich nasi petetekowscy przodownicy uprawnieni do szkolenia tych wszystkich, którzy chcą poznawać góry podczas wycieczek konnych. Odbywają się imprezy, rajdy w Bieszczadach, Beskidzie Niskim, Sądeckim, Żywieckim, Śląskim, Jurze Krakowsko-Częstochowskiej.

UWAGI!!!

Chęni do nawiązania współpracy i uzyskania informacji proszeni są o skontaktowanie się z przedstawicielami Komisji Turystyki Jeździeckiej PTTK:

** Zygmuntem Kwiatkowskim - przewodniczącym Komisji, Oddział PTTK Golub Dobrzyń tel. /0-566/83-24-66,*

** Piotrem Badowskim - wiceprzewodniczącym ds.turystyki nizinnej, Oddział PTTK Golub Dobrzyń,*

** Markiem Krzemieniem - wiceprzewodniczącym ds.turystyki górskiej, Karpacki Klub Górskiej Turystyki Jeździeckiej PTTK adres.koresp.: 30-052 Kraków, ul. Juliusza Lea 37/17 ; tel./fax. (0-12) 36-32-30, 33-15-79,*

** Władysławem Mrozem -wiceprzewodniczącym ds. szkolenia, 33-300 Nowy Sącz ul. Lwowska 85/88:tel.(0-18) 43-74-05.*

we wrześniu w Gładyszowie zorganizowany będzie 10-dniowy kurs na uprawnienia PTJ PTTK - chętnych prosimy o kontakt .

Grażyna Orłowska-Rybicka

ZAPRASZAMY

O ŚRODKI JEŹDZIECKIE

- **ZBOISKA** k/Bukowska Gospodarstwo Agroturystyczne „Pogranicze” w Bieszczadach tel. /0-13/ 46-256-11 w.200
* przodownik turystyki jeździeckiej PTTK I stopnia Marian Piotrowski.

&

- **GŁADYSZÓW** - k/Gorlic *Stadnina Koni Huculskich* 38-309 Gładyszów tel. /0-18/ 51-00-18, * przodownik turystyki jeździeckiej PTTK II stopnia -Włodzimierz Kario i Janusz Michalak, * przodownik turystyki jeździeckiej I stopnia- Teresa Kario, Anna Chciuk, Stefan Fil

&

- **ŁABOWA** - 33-336 Łabowa, Uhryń 20, tel. /0-18/ 71-12-15
* przodownik turystyki jeździeckiej PTTK I stopnia - Jan Górski

&

- **BUDZIWÓJ** -36-021 Budziwój 77, tel. /0-18/ 22-19-748
* przodownik turystyki jeździeckiej PTTK I stopnia - Piotr Mendoń

&

- **BIAŁKA TATRZAŃSKA** - 34-405 Białka Tatrzańska, Kaniówka 19 tel. 54-181
* przodownik turystyki jeździeckiej PTTK I stopnia - Władysław Dziubas w ośrodku konie huculskie

&

- **CZORSZTYN** - *Willa „Jasna”* ul.Drohojowskich 7 tel./0-187/ 50-366
* przodownik turystyki jeździeckiej PTTK I stopnia - Andrzej Mikołajewicz (noclegi, camping, wyżywienie, rajdy po Gorcach i Pieninach)

&

- **SZAFLARY** - 34-424 Szaflary, ul. Kolejowa 20
* przodownik turystyki jeździeckiej PTTK I stopnia - Barbara Żebrowska

&

- **MAŁOBĄDZ** -(okolice Pustyni Błędowskiej) 32-329 Bolesław, Małobądz ul.Laskowska 17 tel. /0-35/ 424-762
* przodownik turystyki jeździeckiej PTTK I stopnia - Kazimierz Kocjan

&

- **BIELSKO BIAŁA** - 43-316 Bielsko B., ul. Karpacka 211, tel./0-33/ 11-23-68
* przodownik turystyki jeździeckiej PTTK I stopnia - Krystyna Klaczek

&

- **GOLUB BOBRZYŃ** - 87-400 Golub Dobrzyń, Zamek ul. PTTK
* honorowy przodownik turytyki jeździeckiej PTTK - Zygmunt Kwiatkowski (Dom Wycieczkowy, Szkoła Rycerska)

"KOS-y" I „PRZEBIŚNIEGI” NA GOŚCINNEJ ZIEMI KŁODZKIEJ

Pod patronatem Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki - Stefana Paszczyka w dniach 16 do 18 maja 1997 roku odbył się w Polanicy Zdroju i Dusznikach Zdroju, przy wymarzonej wręcz letniej pogodzie cykl imprez promujących osoby i instytucje wyróżnione przez resort za rozmaite inicjatywy podjęte oraz zrealizowane dla polskiej turystyki w 1996 roku.

Dotyczyły te dokonania publikacji prasowych, audycji radiowych, programów telewizyjnych łącznie z technikami multimedialnymi, targów turystycznych, programów edukacyjnych, nowatorskich a wysokokwalifikowanych imprez, regionalnych ofert oraz promocji systemów informacji, popularyzowania tradycyjnego rękodzieła ludowego, rozwijania ekoturystyki i agroturystyki, kształcenia kadr dla turystyki w Wojsku Polskim.

Już od godzin południowych, w piątek 16 maja do Polanicy Zdroju przybywali laureaci, władze UKFiT oraz województwa wałbrzyskiego. Najbardziej reprezentacyjne i reprezentatywne zarazem miejsce w Dusznikach Zdroju to Dworek Fryderyka Chopina. Właśnie tutaj burmistrz Dusznik w obecności władz resortu i wojewody wałbrzyskiego powitał i oficjalnie podejmował zwycięzców obydwu konkursów. Na zlecenie Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, a specjalnie na uroczystość ukazał się najnowszy numer periodyka "Poznaj Świat", numer okazjonalny bo w całości poświęcony laureatom, nagrodzonym instytucjom oraz organizacjom.

Andrzej Gordon, rzecznik prasowy PTTK wieloletni Prezes Towarzystwa, znany publicysta i wydawca, także poeta - może być dumny i usatysfakcjonowany zarazem. Jego pomysły i idea konkursów "KOS-a" i "PRZEBIŚNIEGI-a" wylansowane wspólnie z Markiem Traczykiem i Janem Pawłem Piotrowskim - mają już trzy lata i stale się rozwijają.

"Turystyczna szóstka", czyli konsorcjum gromadzące sześć gmin województwa wałbrzyskiego: Polanicę Zdrój, Szczytną, Duszniki Zdrój, Lewin Kłodzki, Radków oraz Kudowę Zdrój - z satysfakcją powitała przybyłych z całej Polski gości, łącząc całą trzydniową imprezę z otwarciem tegorocznego sezonu letniego - "Wakacją 97". Patrząc na mapę Polski oraz miejsca, z których przybywali goście śmiało można stwierdzić, że były reprezentowane praktycznie wszystkie regiony, a więc: Warszawa, Kraków, Poznań, Wrocław, Przemysł, Bielsko-Biała, Szczecin, Białystok, Białka Tatrzańska, Świnoujście, Międzyzdroje i Wolin, Gliwice, Wałbrzych, Gdańsk, Mikołajki, Katowice, Biłgoraj, Łomża, Walim, Skierniewice...no nie wiem czy jeszcze któregoś regionu nie pominąłem...

Wiceprezes UKFiT - Jan Błoński, Prezes Polskiej Federacji Campingu i Caravaningu-Ryszard Sikora i Wojewoda Wałbrzyski - Henryk Gołębiowski - to osobistości oficjalne - a Zygmunt Hajzer, znany dziennikarz radiowy /"Lato z Radiem"/ i telewizyjny - to gospodarz i komentator przebiegu całego dusznickiego spotkania. Wiceminister resortu turystyki gratulując wyróżnionym dzieli się osobistą refleksją. Choć wiele zmieniło się w Polsce na lepsze wciąż nie potrafimy docenić i w pełni wykorzystywać szerokiej gamy usług turystycznych i samej turystyki jako produktu, przynoszącego ogromne dochody.

Tymczasem tylko w 1996 roku odwiedziło Polskę /korzystając przynajmniej z jednego noclegu/ 20 milionów turystów, a 14 milionów Polaków wyjechało na wypoczynek z kraju. To właśnie dzięki takim inicjatywom jak te, za które wyróżniono dzisiejszych laureatów - tu-

rystyka w najróżniejszych formach się rozwija i stale nadal się rozwija.

Pora chyba, aby wspomnieć w tym miejscu o niektórych uhonorowanych, a zwłaszcza o tych docenionych za dokonania w górach. Marek Staffa, Przewodniczący KTG ZG PTTK i członek Prezydium ZG PTTK nagrodzony został "Przebiśnięciem" za autorskie promowanie waleńców krajoznawczo-turystycznych Sudetów na łamach 21-tomowego Słownika Geografii Turystycznej. Andrzej W. Kaczorowski z Warszawy otrzymał "Kos-a" za rozwijanie agroturystyki w Bieszczadach, a Janina i Józef Dziubasikowie z Białki "Przebiśnięciem" za stworzenie a następnie wdrożenie nowoczesnej regionalnej oferty turystycznej /stacja sportów zimowych Bliski Kotłiny Kłodzkiej Urząd Gminy w Walimiu wyróżniono "Przebiśnięciem" za zagospodarowanie i udostępnienie trasy turystycznej w podziemiach z okresu II wojny światowej w Górach Sowich.

Stanisław Janowicz i Rajmund Goluch z Komisji d.s. Współpracy z Wojskiem Polskim ZG PTTK, reprezentujący równocześnie Departament Społeczno-Wychowawczy Ministerstwa Obrony Narodowej uhonorowani zostali "Przebiśnięciem" za stworzenie systemu kształcenia kadr rozwijających turystykę aktywną /w tym górską np. m.in. w Bieszczadach/ w Wojsku Polskim. Dziełem zespołu działaczy na czele z Edwardem Kudelskim, z Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Katowicach stały się popularne i wzorowo prowadzone od lat bazy namiotowe w Beskidach, za co wyróżniono zespół "Przebiśnięciem". Wreszcie pisząc niniejszą relację otrzymał "Kos-a" za cykl publikacji promujących turystykę górską w miesięczniku "Na Szlaku".

Patrząc na wyróżnione instytucje i organizacje zwraca uwagę różnorodny tematycznie wkład Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, zwłaszcza - gdy idzie o odznaczenia "Przebiśnięciem". Wymienię tu, oprócz podanych już wyżej: Regionalną Pracownię Krajoznawczą PTTK w Szczecinie oraz Oddział PTTK w Biłgoraju i Łomży.

W części artystycznej dusznickiej imprezy wystąpili: Zespół "Wolna Grupa Bukowina" oraz pianista i pedagog Juliusz Adamowski z recitalemap utworów Chopina, Schuberta, Liszta, Schumanna, Fibicha i Brahmsa. Tymczasem minęła 22.00 i w nastrojowej scenerii uzdrowskiego parku zaprezentowano zebrany zespół równie piękny jak dostarczającego niezapomnianych wrażeń estetycznych. Ożyła wielka fontanna mieniąc się wszystkimi kolorami tęczy, co świetnie potrafiło zagrać z nastrojową muzyką. Była to szczególna uczta dla oczu i uszu...

W sobotę 17 maja 1997 miało miejsce otwarcie nowej hali sportowej w Polanicy Zdroju, zwiedzanie zabytków uzdrowskiego - a w godzinach popołudniowych laureaci "Kos-ów" oraz "Przebiśnięć" spotkali się przy kawie z kierownictwem Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki w "Naszym Domu". Miałem przyjemność mieszkać właśnie w Ośrodku Wczasowo-Hotelowym "Nasz Dom", jednym z nagrodzonych obiektów na niedawnych targach turystycznych we Wrocławiu. Od lat prawie dwudziestu służył odany gościom do użytku w 1978 roku. Jego dobre wyposażenie, kubatura 6.500 m², 200 miejsc noclegowych, "leśne" położenie, dobra kuchnia i kulturalna obsługa - przyciągają nie tylko turystów z Polski, ale z Niemiec, Francji, Anglii. "Nasz Dom" stale się rozwija. Niedługo, bo jeszcze na ten sezon letni znacznie np. przyjmować gości nowa restauracja o profilu kuchni włosko-greckiej.

Wymiana poglądów administracji resortu z patronującymi konkursom Andrzejem Gordonem oraz Janem Pawłem Piotrowskim, a przede wszystkim z pokaźną grupą laureatów przyniosła szereg ciekawych refleksji i spostrzeżeń. Dyrektorzy Departamentu Promocji Turystyki - Ryszard Kunce i Adam Jędras szczególnie wysoko cenią sobie fakt, że do niezbyt korzystnie usytuowanej na mapie Polski - Polanicy Zdroju przyjechali po wyróżnienia dokładnie wszyscy laureaci.

Choć już stale brakuje "Kos-owi" i "Prze-

biśniegowi" dostatecznie skutecznej reklamy przez okres lat trzech udało się dzięki nim mnóstwo dobrych i nowatorskich dla turystyki rzeczy, których nie sposób dziś nie zauważać i nie odnotowywać. Organizatorzy konkursów pokusili się o wykonanie mapy Polski ze wskazaniem rejonów już nagrodzonych. Widać z niej wyraźnie, gdzie pozostały w naszym kraju "białe plamy", w których albo brakuje inicjatywy albo dzieją się rzeczy nowe czy ciekawe, lecz nieznanie szerszej społeczności.

Oprócz radości z tegorocznych wyróżnień rodzi się jednak pewien niedosyt. Mamy przecież w Polsce około 4000 biur podróży, tysiące hoteli i pensjonatów, kilkaset organizacji społecznych - a planem 3-letnich konkursów zostało zaledwie 60 laureatów. Najistotniejsze jednak wydaje się, że wszyscy wyróżnieni są w najlepszym tego słowa znaczeniu "wariatami" - bez reszty oddanymi swojej pasji czy zadaniu. Poza tym przeprowadzone już inicjatywy w sposób znaczący zaczynają kształtować walory i znaczenie turystyki w szeregu regionach Polski.

Pomimo częstej obojętności lub wręcz zawiści wobec wyróżnionych - trzeba tym bardziej te inicjatywy promować i wspomagać. Sama grupa laureatów - parafrazując jeden z kabaretowych tekstów Jana Pietrzaka - zdaniem

Andrzeja Gordona może pomagać sobie sama, chociażby na zasadzie wzajemnych kontaktów, swoistego "łańcucha dobrej woli" realizowanego na zasadzie: l.p.... nazwisko i imię... numer telefonu... KTO I CO MOŻE DLA DRUGIEGO ZALATWIĆ ?

To jednak nie wszystko. Wyróżnieni słusznie chyba uważali, że nie powinni być pozostawieni sami sobie, lecz w jakimś sensie nadal popierani przez UKFiT /zarówno programowo jak także finansowo/.

Szczególną formą reklamy dla uczniów Liceum w Supraślu, corocznych wykonawców statuetek "Kos-a" /każda ze statuetek jest inna! jest powtarzające się rozdzielanie tych sympatycznych ptaków na całą Polskę. Znalazły także swoich właścicieli już poza granicami Polski.

Wśród ogromnej różnorodności materiałów propagandowych, w tym folderów, przewodników, informatorów z różnych regionów Polski wymienianych wśród laureatów - dostrzegłem też wydruki komputerowe regulaminów tegorocznej czwartej już edycji "Kos-a" i "Przebiśniega". Tak, tak - przyszłoroczni laureaci obydwu nagród znajdują się dziś prawie na półmetku swoich dokonań.

Andrzej Masternycki

● Moim prywatnym zdaniem ●

PRZEBIŚNIEGI ROZDANE ...I CO DALEJ ?

Słoneczna Ziemia Kłodzka gościła laureatów konkursów „Przebiśniegi” i „Kos”, którzy w komplecie zjawili się najpierw w Polanicy a potem w Dusznikach, gdzie w zabytkowym teatrze im. F. Chopina dokonano wręczenia honorowych nagród. Nad wszystkim czuwali przedstawiciele gospodarzy - Konsorcjum Międzygminnego „Turystyczna Szóstka”. W sali, w której koncertował nasz najwybitniejszy kompozytor rozbrzmiały najpierw dźwięki fortepianu, a potem piosenki „Wolnej Grupy Bukowina”. „Wakacjadę”- czyli imprezę rozpoczynającą sezon letni zdominowały występy zespołów country. Choć tak naprawdę to wszystkich „zdominował” iście tropikalny upał. Mimo to wycieczka kolejką turystyczną zorganizowana przez biuro turystyczne „Pol-Kart” miała wielu chętnych. Z zainteresowaniem obejrzano też nowo otwartą halę sportową.

I co dalej ? padło pytanie na spotkaniu organizatorów Konkursu - kierownictwa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki i Polskiej Agencji Promocji Turystyki. W zacienionej (nareszcie !) sali konferencyjnej gościnnego Ośrodka Wczasowego („Nasz Dom”) warunki do rozważnej, chłodnej, a więc realistycznej dyskusji były wyborne.

Wszyscy zgodzili się, że konkurs jest potrzeby, trzeba go kontynuować doskonaląc jednocześnie regulamin. Bardzo pozytywnie oceniono pomysł zorganizowania merytorycznego, wyjazdowego podsumowania konkursu. Niektórzy przyznali, że pierwszy raz od wielu lat mogli oglądać przebieg sezonu „od strony konsumenta”, co dało bardzo pożyteczne i praktyczne spostrzeżenia dla własnej pracy. Uczestnicy spotkania skoncentrowali się na refleksjach : w jakim stopniu sam udział w konkursie, a następnie zdobycie honorowych laurów, może im pomóc : w bieżącej i przyszłościowej grze rynkowej; zachęci do nowych działań; zachęci zazdrosną „konkurencję” do rywalizacji w kolejnych edycjach.

Korzyści z udziału i zdobycia laurów mogą płynąć z zewnątrz i od samych organizatorów. Na preferencje przy „podziale środków” trudno dziś

liczyć, natomiast z pewnością można liczyć na „powielanie” list laureatów choćby w codziennej pracy systemu informacji turystycznej. Pracownicy pytani o najlepszych będą udostępniali te listy zainteresowanym. Organizatorzy konkursu zadeklarowali (co zresztą stale czynią) zintensyfikowanie różnych form promocji. Ale niewiele przecież zdziałają także bez udziału samych bezpośrednio zainteresowanych.

Wiele korzyści mogą przysporzyć sobie sami laureaci, którzy zapomną o fałszywej skromności. Już dziś widzimy w witrynach wielu nagrodzonych firm, czy na drukach firmowych, folderach itd. umieszczany znak „Przebiśniegu”. Fakt jego posiadania przecież nobilituje.

W trakcie spotkania ktoś poruszył „odwieczny” temat. Oto według owego dyskutanta nagrodzono inicjatywy dwojakiego rodzaju : społeczno-statutowe i gospodarcze. Uważam, że najwyższy już czas porzucić takie szkodliwe podziały. Trzeba dostrzec, choćby na przykładzie listy laureatów tego konkursu, że każda z nagrodzonych inicjatyw pozornie o cechach statutowo- programowych ma już obecnie lub może mieć (co zależy od inicjatywy pomysłodawców) wymiar ekonomiczny. Natomiast ani jedna z inicjatyw określanych jako „ekonomiczne” nie jest pozbawiona humanizmu, człowieczeństwa czyli „warstwy programowej”. Bo przecież każde przedsięwzięcie gospodarcze jest realizowane dla człowieka.

Jeśli ktoś z laureatów lub innych zainteresowanych ma inne zdanie, niech napisze. Przekonam go, że nie ma racji.

Przed nami kolejny konkurs i kolejne wyzwania. Każdy z nas może przyczynić się do jego popularyzacji : lansujmy siebie a także innych, którzy naszym zdaniem na to zasługują. Niech będzie więcej kandydatów. rekomendujmy laureatów- może kiedyś oni nam udzielą swoich referencji.

Jan Paweł Piotrowski

Członek Jury, Sekretarz Konkursu „Przebiśnieg”

Poznaj Świat

Konkursy Kosa
i Przebiśniega organizowane
są już od 1994 roku.
W Wydaniu Specjalnym
Poznaj Świat prezentuje
wyniki III edycji konkursów
– Przebiśnieg '96 i Kos '96.

● **KOMUNIKAT ORGANIZACYJNY**
BIURA XIV WALNEGO ZJAZDU PTTK ●

Biuro XIV Walnego Zjazdu PTTK uprzejmie informuje, że przedłużony został do 5 lipca br. termin wnoszenia wpłat z tytułu uczestnictwa w części kosztów organizacyjnych XIV Walnego Zjazdu PTTK, który odbędzie się 5 - 7 .09.1997 r. w Lublinie.

Wszystkich uprawnionych i zainteresowanych uczestnictwem w Zjeździe informujemy, że postanowienia Uchwały Zarządu Głównego PTTK Nr 108/XIII/96 w tym zakresie są następujące:

- „ 1. Zarządy Oddziałów PTTK dokonają wpłaty w wysokości 50,00 zł za każdego delegata swojego oddziału na XIV Walny Zjazd PTTK oraz pokryją koszty jego przyjazdu na Zjazd.
2. Członkowie władz naczelnych PTTK, przewodniczący komisji, rad i zespołów ZG PTTK dokonują wpłaty w wysokości 50,00 zł za swoje uczestnictwo w Zjeździe oraz pokryją koszty swojego przejazdu na Zjazd.
3. Koszty uczestnictwa Członków Honorowych PTTK w XIV Walnym Zjeździe PTTK pokryje Zarząd Główny PTTK.”

Wpłat należy dokonywać na konto bankowe ZG PTTK:
Bank Gdański IV O/Warszawa rachunek nr. 10401019-4529-132-42

Równocześnie zwracamy się do tych zarządów oddziałów, które przekazały do Zarządu Głównego PTTK niekompletną dokumentację ze zjazdów swoich oddziałów o pilnej jej uzupełnienie.

Halina Mankiewicz

Halina Mankiewicz
Sekretarz ZG PTTK ds. Organizacyjnych
Kierownik Biura XIV Walnego Zjazdu PTTK

Zarząd Główny PTTK - Komisja Przewodnicka, Zarząd Oddziału PTTK „PODLASIE” w Siedlcach, Koło Przewodników PTTK w Siedlcach

z a p r a s z a j ą n a

I Krajowy Nizinny Zlot Przewodników PTTK,
który odbędzie się w dniach 19 - 21 września 1997 r. w Siedlcach.

PROGRAM

Piątek 19.09.1997 r.

- przyjazd gości, zakwaterowanie w Domu Studenta ul. Bema 1

16.00 - Uroczyste otwarcie Zlotu przez Wojewodę Siedleckiego i Prezydenta Miasta Siedlce - Muzeum Okręgowe w Siedlcach, ul. Piłsudskiego 1 (Ratusz)

- Obrady

1. *Historia przewodnictwa - dr Adam Chyżewski*
2. *Z przeszłości Podlasia - prof. H. Mierzwiński*

3. Najcenniejsze zabytki województwa siedleckiego mgr Cezary Ostas
4. Dzieje Siedlec - wystawa historyczna (galeria muzeum)

19.00 - Kolacja - Dom Studenta ul. Bema 1

Sobota 20.09.1997 r.

7.30 - 8.30 - Śniadanie - Dom Studenta ul. Bema 1

8.30 - Wycieczka

proponujemy dwie trasy wycieczkowe do wyboru przez uczestników Zlotu:

1. Śladami H. Sienkiewicza i Września 1939 r. (Siedlce - Wola Okrzejska - Okrzeja - Wola Gułowska - Łuków - Siedlce).
2. Siedlce - Sucha - Liw - Węgrów - Stara Wieś - Kiełpiniec - Treblinka - Siedlce

W obu trasach przewidziane jest zwiedzanie gospodarstwa agroturystycznego, obiad oraz przejście piesze do 4 km.

20.00 - Uroczysta kolacja - Bal Przewodników w miejscu zakwaterowania

Niedziela 21.09.1997 r.

8.00 - 9.00 Śniadanie

10.00 Msza św. w intencji przewodników i krajoznawców

11.00 Zwiedzanie Siedlec

12.30 Zakończenie Zlotu, wyjazd gości

Wszyscy zainteresowani uczestnictwem w Zlocie proszeni są o dokonanie formalnego zgłoszenia z zaznaczeniem wybranej trasy wycieczkowej oraz dokonanie wpłaty kwoty 85.00 zł na konto PTTK Oddział „Podlasie” w Siedlcach, ul. Piłsudskiego 14 - Nr konta: BDK w Lublinie O/Siedlce 10701597-2655-2221-0100 terminie do dnia 15 sierpnia 1997 r.

Przy wyborze trasy wycieczkowej decyduje kolejność zgłoszeń.

.....dnia.....

.....
(pieczęć)

Zarząd Oddziału PTTK „Podlasie”
w Siedlcach
ul. Piłsudskiego 14
08 - 110 Siedlce

ZGŁOSZENIE

..... zgłasza swój udział w I Krajowym
(imię i nazwisko)

Nizinnym Zlocie Przewodników PTTK, który odbędzie się w dniach 19-21 września 97 r.

w Siedlcach. Wybieram trasę wycieczkową Nr

Załączam kserokopię uiszczenia opłaty w kwocie 85.00 zł.

.....
(podpis)

**VI OGÓLNOPOLSKI
PRZEGLĄD KSIĄŻKI
KRAJOZNAWCZO-TURYSTYCZNEJ**

Impreza towarzysząca

MIĘDZYNARODOWEMU SALONOWI

TURYSTYCZNEMU TOUR SALON '97

Celem Przeglądu jest popularyzacja dobrych publikacji krajoznawczych i turystycznych.

I. Organizatorzy

- a) Zarząd Międzynarodowych Targów Poznańskich
- b) Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego:
 - Komisja Krajoznawcza Zarządu Głównego PTTK w Warszawie
 - Wielkopolski Klub Publicystów Krajoznawczych w Poznaniu
- c) Wydział Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu
- d) Regionalna Pracownia Krajoznawcza w Poznaniu.

II. Miejsce i termin

Wystawa publikacji zgłoszonych do VI Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczo-Turystycznej odbędzie się w czasie VII Międzynarodowego Salonu Turystycznego – TOUR SALON '97 organizowanego w Poznaniu w dniach od 4-7 listopada 1997 r. Wtedy też ogłoszone zostaną wyniki konkursu.

III. Warunki uczestnictwa

1. W VI Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczo-Turystycznej mogą wziąć udział wydawcy literatury krajoznawczo-turystycznej.
Prawo zgłaszania publikacji do konkursu przysługuje także organizacjom społecznym, autorom i związkowi twórczym.
2. Publikacje oceniane będą w pięciu kategoriach:
 - a) albumy,
 - b) przewodniki,
 - c) monografie i inne opracowania krajoznawcze,
 - d) foldery,
 - e) mapy.
3. Każdy wydawca może przedstawić dowolną liczbę publikacji wydanych w latach 1996-1997, bez względu na format i ilość tomów. Z udziału w Przeglądzie wyłączone są publikacje nagrodzone na V Przeglądzie w 1996r.
4. Warunkiem udziału Wydawcy w VI Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczo-Turystycznej jest przesłanie w terminie do 10 września 1997 r. zgłoszenia oraz publikacji na adres: Regionalna Pracownia Krajoznawcza, ul. Kramarska 32, 61-761 Poznań.

Zgłoszenie winno zawierać następujące informacje:

- a) pełną nazwę zgłaszającego/wydawcy, adres z numerem kodowym, telefon/fax, nazwisko osoby uprawnionej do kontaktów,
- b) wykaz zgłaszanych publikacji obejmujący następujące dane: autor, tytuł, rok wydania, ewent. ilość tomów, format, objętość, kategoria konkursu do jakiej zgłaszana jest publikacja,
- c) informację (kopię przekazu) o przekazaniu kwoty wpisowego.

5. Warunkiem przyjęcia zgłoszenia będzie równoczesne wpłacenie wpisowego, po 30 zł za każdą zgłaszaną pozycję wydawniczą na rachunek: Oddział Międzyuczelniany PTTK PKO BP I Oddz. Poznań, konto nr 10204027-8615-270- (z dopiskiem VI Przegląd). Uczestnicy otrzymają od Organizatorów rachunek uproszony potwierdzający wpłatę.
6. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyeliminowania publikacji, które nie noszą typowych cech literatury krajoznawczo-turystycznej. W tym przypadku wpłacona kwota nie podlega zwrotowi.
7. Zakwalifikowanie publikacji do oceny/wyróżnień przez Sąd Konkursowy zostanie przeprowadzone przez Komisję Kwalifikacyjną.
8. Sąd Konkursowy i Komisję Kwalifikacyjną powołują organizatorzy Przeglądu.
9. Do wyróżnień kwalifikowane będą jedynie publikacje dotyczące obszaru Polski.

IV. Wyróżnienia

1. Wydawcy publikacji najwyższej ocenionych w poszczególnych kategoriach otrzymają dyplomy honorowe Międzynarodowych Targów Poznańskich i Zarządu Głównego PTTK.
2. Sponsorzy Przeglądu w uzgodnieniu z Organizatorami mogą przyznać także wyróżnienia i nagrody pozaregulaminowe.
3. O wynikach pracy Sądu Konkursowego zainteresowani zostaną powiadomieni przed otwarciem TOUR SALONU '97. Wraz z komunikatem o wynikach Przeglądu uczestnicy otrzymają katalog wszystkich publikacji i wydawców uczestniczących w Przeglądzie.

V. Postanowienia końcowe

1. Udział w VI Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczo-Turystycznej i wystawie jest nieodpłatny (poza opłatą przewidzianą w rozdziale III.5).
2. Organizatorzy przewidują przeprowadzenie konferencji prasowych oraz opublikowanie informacji o przebiegu i wynikach konkursu w środkach masowego przekazu.

• PROPOZYCJE •

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE

REGULAMIN

XIII OGÓLNOPOLSKIEGO
KONKURSU
KRASOMÓWCZEGO
DZIECI I MŁODZIEŻY
SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

LEGNICA '97

I ORGANIZATORZY

1. Organizatorami rejonowych i wojewódzkich etapów Konkursu są:
 - Kuratorium Oświaty, dyrekcje szkół i placówek oświatowo - wychowawczych,
 - Zarządy Oddziałów PTTK, Regionalne Pracownie Krajoznawcze, kluby lub koła PTTK.
2. Organizatorami finału Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Dzieci i Młodzieży Szkół Podstawowych są:
 - Kuratorium Oświaty w Legnicy,
 - Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze - Zarząd Oddziału w Legnicy,
 - Zespół Szkół Elektryczno-Mechanicznych w Legnicy,
 - Młodzieżowy Dom Kultury w Legnicy,
 - Szkoła Podstawowa nr 10.

II TERMIN FINAŁU

1. Finał Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Dzieci i Młodzieży Szkół Podstawowych odbędzie się w dniach 28-30 listopada 1997 roku .

III ZAŁOŻENIA

1. Celem Konkursu jest rozbudzenie wśród dzieci i młodzieży zamiłowań do języka ojczystego, upowszechnianie kultury i czystości języka ojczystego, pięknego i sugestywnego wypowiedzenia myśli, prezentowania barwnym i bogatym językiem zdarzeń, faktów nierozzerwalnie związanych z regionem i historią Polski. Celem Konkur-

su jest również zainteresowanie młodzieży turystyką i krajoznawstwem.

IV TEMATYKA

1. Na każdy etap Konkursu uczestnicy przygotowują do zaprezentowania dwa następujące tematy:

- Temat popularyzujący własny, geograficzno-historyczny region.
- Temat uwzględniający hasło: „Dolny Śląsk w oczach dzieci i młodzieży”, a w szczególności związany z:
 - historią, legendą zamków i miast piastowskich Dolnego Śląska, prezentacją sylwetek ludzi szczególnie zasłużonych dla tej ziemi jak: Witełon, Jan z Głogowa, Jan Janson i inni,
 - wrażeniami z wycieczki krajoznawczej po Dolnym Śląsku,
 - popularyzacją walorów krajoznawczo-turystycznych Dolnego Śląska,
 - historią powrotu Dolnego Śląska do Macierzy i jego współczesnym dorobkiem.

V WARUNKI UCZESTNICTWA I PROGRAM

1. Uczestnikami Konkursu są uczniowie szkół podstawowych, a przede wszystkim członkowie Szkolnych Klubów Krajoznawczo-Turystycznych PTTK.

2. Konkurs jest trzyetapowy

- eliminacje szkolne,
- eliminacje regionalne
- finał centralny.

3. W przypadku dużej ilości zgłoszeń do eliminacji wojewódzkich mogą być organizowane eliminacje miejskie lub rejonowe.

4. Program, terminy i liczbę uczestników w poszczególnych etapach Konkursu ustalają organizatorzy.

5. W finale województwo reprezentuje jeden uczestnik. Istnieje możliwość dopuszczenia do finału dwóch uczestników z województwa, które w roku poprzednim zakwalifikowały się do finału. Są to w 1997 roku następujące województwa: jeleniogórskie, ostrołęckie, warszawskie, tarnowskie, piotrkowskie, przemyskie, legnickie, toruńskie, częstochowskie.

6. W przesłuchaniach eliminacyjnych, od szkolnych do wojewódzkich włącznie uczestnik Konkursu prezentuje dwa tematy wymienione w rozdziale IV Regulaminu, w czasie nie przekraczającym 5 minut na pierwszy temat i 7 minut na drugi temat.

7. Finał Konkursu składa się z dwóch części:

- przesłuchań eliminacyjnych (udział biorą wszyscy uczestnicy), czas wystąpienia 5 minut, rozdział IV Regulaminu, temat pierwszy,
- występów finałowych (udział bierze 10 najlepszych uczestników przesłuchań eliminacyjnych), czas wystąpienia 7 minut, rozdział IV Regulaminu, temat drugi.

O zwycięstwie w Konkursie decyduje ilość punktów zdobyta za wystąpienie finałowe.

8. We wszystkich etapach o kolejności występów decyduje losowanie.

9. Jury konkursu dopuszcza możliwość wystąpienia w strojach regionalnych oraz korzystanie z rekwizytów.

10. Laureat Konkursu nie może startować w Konkursie po raz drugi.

11. Eliminacjom wszystkich etapów powinny towarzyszyć imprezy kulturalne i krajoznawcze, organizowane przez

młodzież w tym również występy zespołów artystycznych, spotkania z pisarzami, aktorami, twórcami kultury.
12. W Konkursie można uczestniczyć dwukrotnie.

VI ZGŁOSZENIA

1. Zgłoszenia do udziału w finale Konkursu przesyłają Kuratoria Oświaty w terminie do końca października (termin nieprzekraczalny) na adres:

**ODDZIAŁ PTTK
RYNEK 27, 59-220 LEGNICA,
tel. (076) 56-51-63**

2. W zgłoszeniu należy podać:

- imię i nazwisko, adres zamieszkania,
- nazwę i adres szkoły,
- imię i nazwisko opiekuna, adres zamieszkania,
- tematy obu wystąpień zgodnie z rozdziałem IV niniejszego Regulaminu.

3. Po pierwszym zgłoszeniu do organizatorów finału Konkursu, uczestnikom nie wolno zmieniać tematów i kolejności wystąpień.

4. Z uczestnikiem Konkursu może przyjechać tylko jeden opiekun.

5. Uczestnicy Konkursu, którzy zostaną pisemnie zgłoszeni otrzymują potwierdzenie przyjęcia na Konkurs wraz z krótkim programem imprezy.

VII NAGRODY

1. Nagrody przyznają komisje konkursowe poszczególnych etapów i finału.

2. Nagroda opiekunów. Na Konkursie powołane zostanie jury opiekunów, dla oceny uczestnika prezentującego tekst o swoim regionie. Pięciosobowe jury wybierane będzie drogą losowania.

3. Organizatorzy eliminacji i finału decydują o ilości nagród.

4. W finale uczestnicy i szkoły otrzymują pamiątkowe dyplomy.

5. Zwycięzcy Konkursu otrzymują dyplomy i nagrody rzeczowe.

6. Inne nagrody specjalne.

VIII UWAGI KOŃCOWE

1. Do finału centralnego należy zgłaszać jednego ewentualnie dwóch reprezentantów województwa (I i II miejsce). Zgodnie z rozdziałem 5 punktem 5.

2. Organizatorzy nie zwracają kosztów podróży uczestnikom i ich opiekunom.

3. W finale organizatorzy pokrywają:

- zakwaterowanie i wyżywienie (internat ZSEM w Legnicy, ul. Piechoty 1, tel. 236-94),

- imprezy towarzyszące (wycieczki, zabawy, teatr),

- inne wydatki związane z organizacją konkursu.

4. Interpretacja niniejszego Regulaminu przysługuje wyłącznie Komitetowi Organizacyjnemu Konkursu.

5. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo zmiany programu finałów centralnych.

*Komitet Organizacyjny
XIII Ogólnopolskiego Konkursu
Krasomówczego Dzieci i Młodzieży
Szkół Podstawowych*

Regulamin pracy komisji konkursowej finału XIII Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Dzieci i Młodzieży Szkół Podstawowych

1. Komisja konkursowa finału składa się z: przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, sekretarza i członków.

2. Każdy z członków komisji konkursowej ma do swojej dyspozycji skalę ocen od 1 - 10 i w zależności od swego uznania przydziela odpowiednią ilość punktów, które wpisuje do karty konkursowej i potwierdza podpisem.

3. Werdykt komisji składa się z sumy punktów oddanych przez poszczególnych członków komisji stanowiących jednolitą ocenę, która jest werdyktem nie podlegającym weryfikacji.

4. Uzyskana ilość punktów decyduje:

- w przesłuchaniach eliminacyjnych o dopuszczeniu do wystąpień finałowych,

- w wystąpieniach finałowych o zajęciu odpowiedniego miejsca w ogólnopolskim Konkursie Krasomówczym Dzieci i Młodzieży Szkół Podstawowych.

5. Do wystąpień finałowych przechodzi 10 najlepszych uczestników Konkursu wyłonionych podczas przesłuchań eliminacyjnych.

6. Ostateczne wyniki przesłuchań eliminacyjnych i wystąpień finałowych ogłasza przewodniczący komisji konkursowej.

7. Kryteria ocen komisji:

- zgodność prezentacji tekstu z tematyką Konkursu,
- sugestywność wypowiedzi,
- jasne i logiczne formułowanie myśli, ich płynność i poprawność wyrażania,
- bogactwo języka i jego barwność,
- odpowiednie wykorzystanie obowiązującego limitu czasu.

*Komitet Organizacyjny
XIII Ogólnopolskiego Konkursu
Krasomówczego Dzieci i Młodzieży
Szkół Podstawowych*

Propozycje bibliograficzne do ewentualnego wykorzystania przy opracowywaniu tematów dotyczących Dolnego Śląska

1. Legendy z nad Odry, Lub. Tow. Kultury, Zielona Góra, 1968.

2. Boras - Książęta piastowscy Śląska, wydaw. „Śląsk” 1974

3. Zientara - Henryk Brodaty i jego czasy - wydaw. PIW 1975

4. Uzdrowiska Dolnośląskie i ich okolice. Balneologia, historia, przyroda, sztuka - pod redakcją Falkiewicza, wydaw. Ossolineum 1975

5. Popiołek - Śląskie dzieje - PWN Warszawa, Kraków 1976

6. Chanas, J. Czerwiński - Dolny Śląsk - przewodnik, wydaw. SiT Warszawa 1977

7. Jurasz - Dolny Śląsk - Panorama Turystyczna, KAW Warszawa 1978

8. Martynowski, K.R. Mazurski - Sudety, Ziemia Kłodzka i Góry Opawskie - wydaw. SiT Warszawa 1978

9. Wycieczki mineralogiczne po Polsce - przewodnik, wydaw. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 1978

10. Januszewski, J. Koszarski - Skarby Ziemi Dolnośląskiej wydaw. Ossolineum 1979

11. Wrabec - Legnickie Pole - WOIT Legnica 1981

12. Mazurski - Głogów i okolice - KAW Wrocław 1982

13. Wiernichowska, M. Kozłowski - Duchy Polskie czyli krótki przewodnik po nawiedzanych zamkach, dworach i pałacach - wydaw. PTTK „Kraj” 1983

14. Dobraczyński - Najeźdźcy - wydaw. Śląsk Katowice 1982

15. Jahn - Karłonosze Polskie - wydaw. Ossolineum, Wrocław 1985

16. Chutkowski - Jerzy Liban z Legnicy - WOIT Legnica

17. Chutkowski - Andrzej Schoneus, Jan z Głogowa astronom i astrolog, Jan Janston Polonus, Kasper Elyan z Głogowa pierwszy polski drukarz, Witelon pierwszy polski uczoney - WOIT Legnica 1985

18. Grabski - Raspadia Świdnicka - wydaw. Śląska Katowice 1985

19. Kozłowski - Stare Zagłębie Miedziowe KAW Wrocław 1985

20. Tyszkowska - Panorama Raclawicka 90 lat niezwykłych dziejów KAW Wrocław 1986

21. Borawski - Tatarzy w dawnej Rzeczypospolitej - wydaw. LSW Warszawa 1986

22. R. Mazurski - Świeradów Zdrój i okolice - przewodnik, wydaw. SiT, Warszawa 1986

23. R. Mazurski - Wambierzyce - PTTK „Kraj” Warszawa 1986

24. Wąsowicz - Okolice szkolnych schronisk województwa legnickiego - Urząd Miasta Legnica 1986

25. Janeczek, H. Kocuj - Śląsk a insurekcja kościuszkowska - Śląski Instytut Naukowy, Katowice 1986

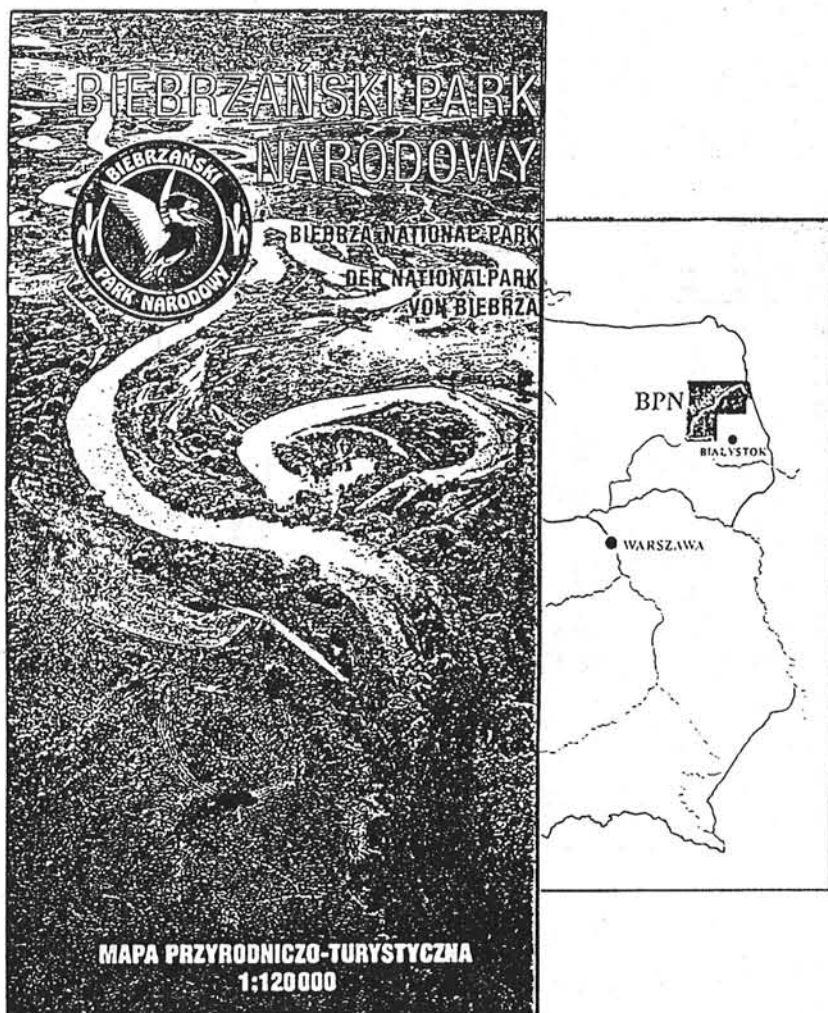
26. Szkice Legnickie Tom I - XIII, TPN Ossolineum

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska

ul. Krzywickiego 9, 02-078 Warszawa
tel/fax #: (22) 252127, 251018
E-mail: nfos@warman.com.pl

● PROPOZYCJE ●

Na nadchodzący sezon turystyczny NFOŚ przygotowała mapę wprowadzającą turystów w przyrodę Biebrzańskiego Parku Narodowego.

To nie jest tylko zwykła mapa turystyczna, jej głównym walorem są opisy przyrodnicze.

Cały obszar parku podzielony został na strefy przyrodnicze stanowiące naturalne, całościowe jednostki przestrzenne. Wytyczone na mapie szlaki piesze i wodne prowadzą przez poszczególne tereny. W dołączonej książeczce znajdują się krótkie omówienia flory i fauny występującej w każdej strefie. Ponadto jest jeszcze lista gatunków zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem w Polsce a występujących w Biebrzańskim Parku Narodowym.

W sumie jest to pozycja wydawnicza, która ucieszy zwłaszcza tych turystów, którzy chcą nie tylko "przejsć się po lesie". Dla nauczycieli jest to nieoceniona pomoc dydaktyczna przy organizowaniu "zielonych lekcji" lub kwalifikowanych wycieczek.

(wszystkie opisy mapy są opracowane w języku polskim, angielskim, niemieckim) 49

Bazy namiotowe PTTK w 1997 roku (część I)

Nazwa bazy	Położenie	Oddział Klub	Okres otwarcia	Cena noclegu	Najbliższe przystanki PKS	Najbliższy sklep spożywczy	Ilość miejsc, namioty	Rezerwacja	Inne informacje
Lubań	Polana szczytowa na Lubaniu w Gorcach	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie Studenckie Kolo Przewodników Górskich	od 26.06 do 30.08	5 zł	PKS Grywałd, PKS Ochotnica Dolna	Grywałd, Ochotnica Dolna	56 (namioty 2-3 osobowe)	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie, ul. Radziwiłowska 21 tel.: 0-12227003 w sezonie: 34-444 Grywałd 220	Kuchnia we wiacie, pole namiotowe
Gorc	Polana Gorc Gorcowski na stokach Gorca w Gorcach	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie Studenckie Kolo Przewodników Górskich	od 01.07 do 30.08	5 zł	PKS Lubomierz Przyslop, PKS Ochotnica Dolna Gorcove	Ochotnica Dolna Gorcove, Jamne	40 (namioty 2-6 osobowe)	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie, ul. Radziwiłowska 21 tel.: 0-12227003	Kuchnia w namiocie gospodarczym, pole namiotowe
Radocyna	Radocyna w Beskidzie Niskim	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie Kolo nr 8 Uniwersytet Jagielloński	od 01.07 do 31.08	4 zł	PKS Konieczna PKS Wyszowatka	Konieczna, Zdynia Wyszowatka, Jasionka, Hotel Nadl. w Radocynie	40 (namioty 10 osobowe)	Oddział Akademicki PTTK w Krakowie, ul. Radziwiłowska 21 tel.: 0-12227003	Kuchnia we wiacie, pole namiotowe
Klekociny	Przel. Klekociny, Koszarawa w Beskidzie Żywieckim	Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie SKTG „Yeti”	od 01.07 do 30.08	4 zł	PKS Koszarawa Bystra	Koszarawa Bystra	30 (namioty 10 osobowe)	Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie, ul. Akademicka 5 w sezonie: Chowaniak Adam 34-223 Zawoja 1023	Kuchnia we wiacie, pole namiotowe, przysznic
Jędrus	Zawoja Bębny Górne w Beskidzie Żywieckim	Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie SKTG „Yeti”	od 23.06 do 13.09	4 zł	PKS Zawoja Mosorne PKS Zawoja Widly	Zawoja	30 (namioty 10 osobowe)	Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie, ul. Akademicka 5 w sezonie: Chowaniak Adam 34-223 Zawoja 1023	Kuchnia} we wiacie, pole namiotowe
Górowa	Polana Górowa pod Płiskiem w Beskidzie Żywieckim	Oddział Międzuczelniany PTTK w Katowicach Studenckie Kolo Przewodników Beskidzkich	od 15.06 do 14.09	3 zł	PKS Korbiełow PKS Sopotnia Kolonia	Korbiełow, Sopotnia	55 (namioty 10 osobowe i w budynku)	Oddział Międzuczelniany PTTK w Katowicach, ul. Dyrekcyjna 10/5 0-322538558	Kuchnia i świetlica w budynku, przysznic
Gluchaczki	Przełęcz Gluchaczki w Beskidzie Żywieckim	Oddział Międzuczelniany PTTK w Katowicach Studenckie Kolo Przewodników Beskidzkich	od 22.06 do 30.08	4 zł	PKS Przyborów Moczarki	Przyborów-Moczarki	40 (namioty 10 osobowe)	Oddział Międzuczelniany PTTK w Katowicach, ul. Dyrekcyjna 10/5 0-322538558	Kuchnia we wiacie, pole namiotowe, przysznic
Waly	Polana Waly pod Krzysztonowem w Beskidzie Wyspowym	Oddział Międzuczelniany PTTK w Katowicach Studenckie Kolo Przewodników Beskidzkich	od 28.06 do 30.08	4 zł	PKS Białe PKS Pólrzeczki	Pólrzeczki, Białe	20 (namioty 10 osobowe)	Oddział Międzuczelniany PTTK w Katowicach, ul. Dyrekcyjna 10/5 0-322538558	Kuchnia we wiacie, pole namiotowe, przysznic
Jaskinia Radochowska	obok Jaskini Radochowskiej w Górach Złotyeh	Oddział Międzuczelniany PTTK w Poznaniu AKG „Halny”	od 01.07 do 31.08	4 zł	PKS Radochołów	Radochołów	30 (namioty 10 osobowe i namioty male)	Oddział Międzuczelniany PTTK w Poznaniu ul. Kramarska 32	Kuchnia we wiacie, pole namiotowe
Nowa Morawa	między Górami Białskimi a Masywem Śnieżnika	Oddział Międzuczelniany PTTK w Poznaniu	od 01.07 do 31.08	nie podano	PKS Bolesławów	Bolesławów	30 namioty 10 osobowe	Oddział Międzuczelniany PTTK w Poznaniu ul. Kramarska 32 w sezonie: Nowa Morawa 3 57-550 Stronie Śl.	Pole namiotowe

Informacje podano na odpowiedzialność oddziałów PTTK organizujących bazy

Bazy namiotowe PTTK w 1997 roku (część II)

Nazwa bazy	Położenie	Oddział Klub	Okres otwarcia	Cena noclegu	Najbliższe przystanki PKS	Najbliższy sklep spożywczy	Ilość miejsc, namioty	Rezerwacja	Inne informacje
Podwilk	dolina Bębenńskiego Potoku kolo Podwilku na Orawie	Oddział Uniwersytecki PTTK w Warszawie Studencki Klub Górski	od 01.07 do 30.08	nie podano	PKS Podwilk Kościół	Podwilk	20 (namioty 10-osobowe)	Wiesław Oglobin ul. Żelazna 16/1 00-806 Warszawa 0-22365624	Kuchnia we wiacie, świetlica prysznic, pole namiotowe
Stańczyki	południowy skraj Puszczy Rominckiej kolo Goldapi	Oddział Uniwersytecki PTTK w Warszawie Uniwersytecki Klub Turystyczny „Unikat”	od 01.07 do 30.08	nie podano	PKS Stańczyki, PKS Przerośl, PKS Żytkiejmy, PKS Dubeninki	Żytkiejmy, Dubeninki	40 (namioty 10-osobowe i male)	Oddział Uniwersytecki PTTK ul. Krakowskie Przedmieście 24 00-325 Warszawa 0-226200381 w.765	Kuchnia we wiacie, świetlica pole namiotowe
Jawornik	Jawornik kolo Komańczy	Oddział Akademicki PTTK w Lublinie Studenckie Kolo Przewodników Beskidzkich	od 29.06 do 30.08	3 zł	PKS Komańcza	Komańcza	20 (namioty wieloosobowe)	Piotr Kędzióra ul. Radziszewskiego 17 20-036 Lublin 0-817472246	Kuchnia we wiacie, koliba
Solinka	Solinka kolo Cisnej	Oddział Akademicki PTTK w Lublinie Studenckie Kolo Przewodników Beskidzkich	od 29.06 do 31.08	nie podano	PKS Cisna	Cisna	30 (namioty wieloosobowe)	Piotr Kędzióra ul. Radziszewskiego 17 20-036 Lublin 0-817472246	Kuchnia we wiacie, pole namiotowe
Rabe	Rabe kolo Baligródu	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie SKP „Czwórka” SGGW	od 01.07 do 31.08	3,50	PKS Bystre PKS Wola Michowa	Bystre Baligród	50 (namioty 10-osobowe)	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie, Centrum Ruchu Studenckiego p.4 DS „Riwiera” ul. Waryńskiego 12 00-631 Warszawa: 0-226609104	Kuchnia w namiocie, pole namiotowe
Łopieńka	Łopieńka kolo Cisnej	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie AKT SGGW Kolo PTTK nr 16	od 23.06 do 15.09	3,50	PKS Dołżyca PKS Terka	Cisna Terka	50 (namioty 10-osobowe)	Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie, Centrum Ruchu Studenckiego p.4 DS „Riwiera” ul. Waryńskiego 12 00-631 Warszawa: 0-226609104	Kuchnia w namiocie, pole namiotowe

Informacje podano na odpowiedzialność oddziałów PTTK organizujących bazy

kolory gratis, kolory gratis, kolory gratis, kolory gratis, kolory gratis, kolory gratis

PLAKIETKI OKOLICZNOŚCIOWE

NA FILCU
Dowolne kształty

NA PCV
Kółko o 51mm
Prostokąt 41x 54 mm
Kwadrat 51 x 51 mm

BUTTON
Kółko o 56mm
Kółko o 38mm

Polecamy usługi projektowania i realizacji zleceń plaketek. Negocjujemy ceny zależnie od wielkości zamówienia i uzgadniamy termin realizacji zlecenia max. do 5 dni. Koszty wysyłki pocztowej oraz przekazów pieniężnych ponosi firma TOPCOLOR s.c.
Nasz adres: TOPCOLOR s.c. 85-082 Bydgoszcz, ul. Lipowa 8,
tel./fax (052) 45-66-82, tel. kom. 090 63-52-93

Cennik ważny od 01.02.97.

ceny netto 1szt:

BUTTON	PCV
do 100 szt -1,25	1,15
200 szt -1,20	1,10
300 szt -1,15	1,05
400 szt -1,10	1,00
500 szt -1,05	0,95
1000 szt -1,00	0,90

powyżej 1000 szt. ceny do negocjacji.

KOLEŻANKI I KOLEDZY!

PRZYPOMINAMY, ŻE -

ZA KARTĘ RABATOWĄ ORAZ INFORMATOR NIE

POBIERA SIĘ DODATKOWYCH OPŁAT - SA

BEZPŁATNE DLA WSZYSTKICH, KTÓRZY

OPLACILI SKŁADKI

• KOMUNIKAT •

dotyczący imprez turystyczno-krajoznawczych
poprzedzających XIV Walny Zjazd PTTK

Zarząd Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie oraz Zarządy Oddziałów PTTK Regionu Lubelskiego zapraszają uczestników XIV Walnego Zjazdu Towarzystwa do bliższego poznania walorów turystyczno- krajoznawczych Lubelszczyzny.

Imprezy turystyczno-krajoznawcze towarzyszące Zjazdowi stanowią ważną część promocji turystycznej Regionu Lubelskiego - obszaru przenikania kultur Wschody i Zachodu, położonego na pograniczu krain geograficznych i przyrodniczych, obszaru ważnych wydarzeń historycznych i znaczących obiektów kultury materialnej.

Uczestnikom XIV Walnego Zjazdu Towarzystwa proponujemy udział w wycieczkach krajoznawczych:

W dniu poprzedzającym Zjazd tj. 4.09.1997 r. /czwartek/

Trasa I:

„Szlakiem Rezydencji Magnackich”

Lublin-Lubartów-Czermiemka-Kock-Kozłówka-Lublin z zespołami pałacowymi: barokowym Sanguszków, Późnorennesansowym Firlejów, klasycystycznym Jabłonowskich, późnobarokowym Zamojskich.

Trasa II:

„Szlakiem Wyjątkowych Ekspozycji Muzealnych”

Lublin-Puławy-Janowiec-Kazimierz Dolny-Naęczów-Wojciechów-Lublin z muzeami : Regionalnym PTTK, Nadwiślańskim, Żeromskiego, Kowalstwa.

Trasa III:

„Szlakiem Unikalnej Flory i Fauny”

Lublin-Załużce Stare-jez. Moszne-jez. Długie-Wytyczno-Lublin ze stanowiskami: wierzby lapońskiej, brzozy niskiej, roślin owadożerczych oraz możliwością spotkania żółwia błotnego, bociana czarnego i łosia (do przejścia kilkukilometrowe odcinki w leśnym i bagnistym terenie).

Ponadto:

- zwiedzanie kaplicy zamkowej pw. Św. Trójcy z unikalnymi freskami rusko-bizantyjskimi (w godzinach przedpołudniowych)
- obejrzenie spektaklu „Impresje tatrzańskie” - pokazu przezroczy techniką przenikania (w godzinach wieczornych)

W pierwszym dniu Zjazdu tj. 5.09.1997 r. /piątek/ w godz. 9.00-12.00:

- zwiedzanie kaplicy zamkowej pw. Św. Trójcy z unikalnymi freskami rusko-bizantyjskimi
- zwiedzanie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Miasteczka Uniwersyteckiego
- zwiedzanie Lubelskiej Starówki

Informujemy, że:

- uczestnicy pokrywają jedynie część kosztów związanych z organizacją wycieczek (noclegu z 4/5 .09.1997 r.; wyżywienia 4.09.1997 r. i śniadania 5.09.1997 r.; przejazdu autokarem).
- zgłoszenia zainteresowanych udziałem w wycieczkach przyjmuje Oddział Miejski PTTK (20-111 Lublin, Rynek 8 - Grodzka 3, tel. (0-81) 53-279-91, 53-249-42 w terminie do 30.06.1997 r.
- wszystkim zainteresowanym udziałem w wycieczkach zostanie przesłany w terminie do 15.07.1997 r. szczegółowy program oraz podane zostaną koszty uczestnictwa, a także Nr konta Oddziału na które należało będzie dokonać wpłat.

● Numer zamknięto 23.06.1997 ●

Redakcja: Centralna Biblioteka PTTK
im. Kazimierza Kulwiecica
ul. Podwale 23, 00-261 Warszawa, tel. 31 80 65

Zarządy Oddziałów PTTK
tworzące
Forum Oddziałów PTTK Regionu Lubelskiego